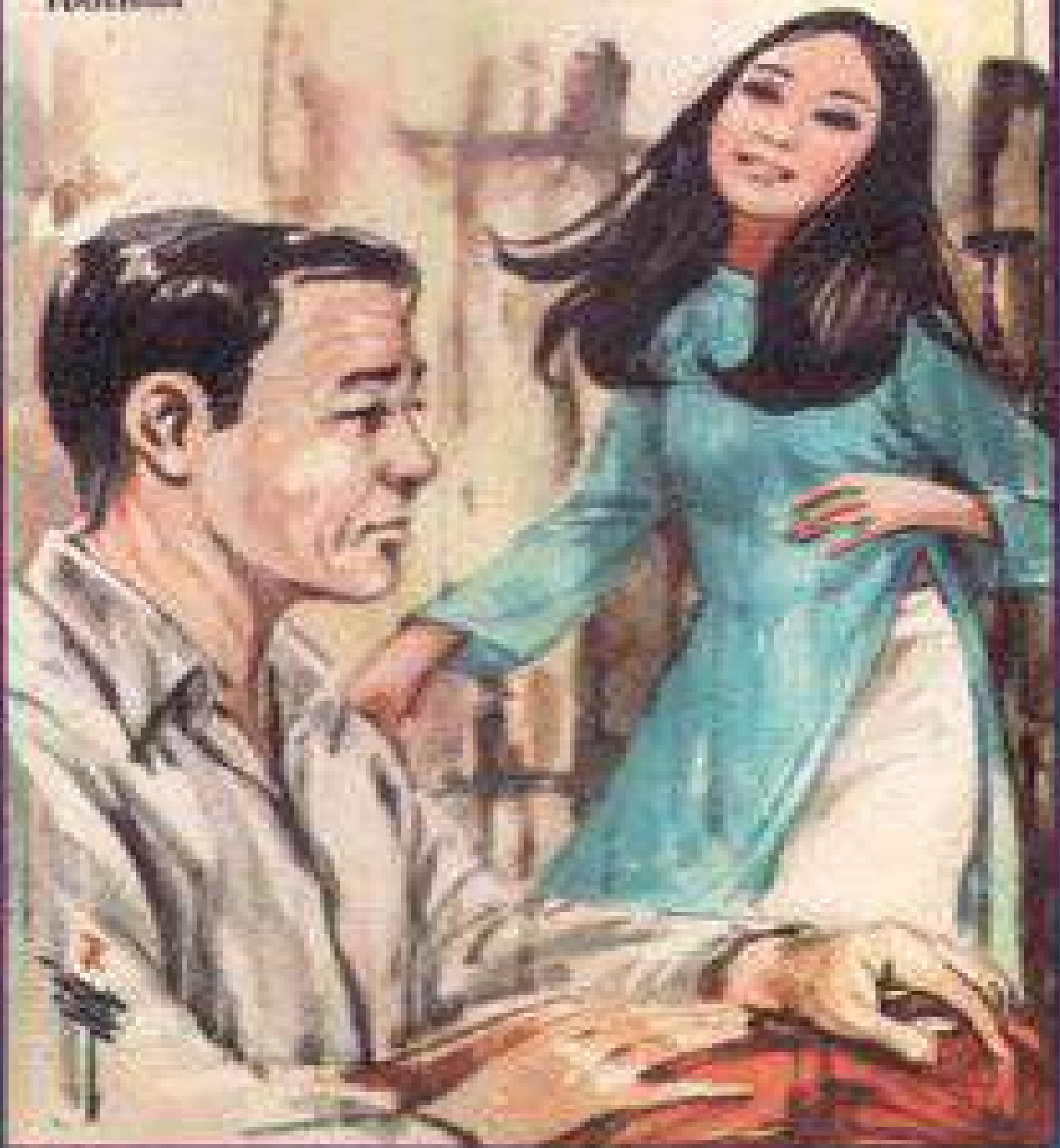

TỦ SÁCH
THUẬN HÒA

NGUYỄN THỊ MỸ THANH

ĐÔNG HÀ

Đông Hà

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vỹ.

Mục lục

[Chương 1](#)

[Chương 2](#)

[Chương 3](#)

[Chương 4](#)

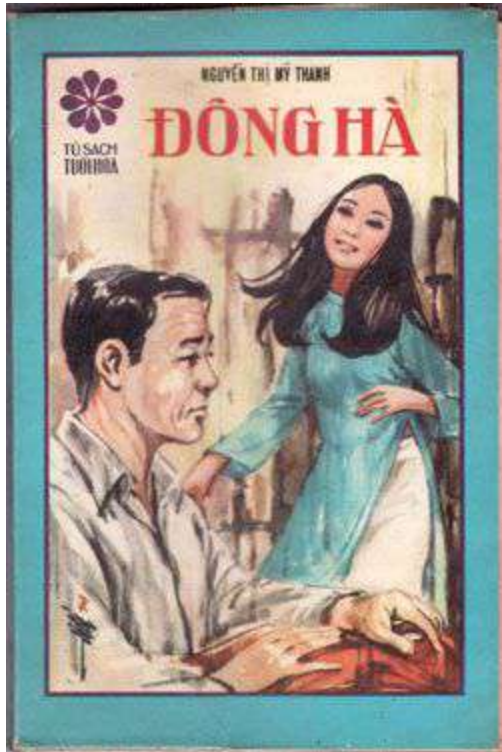
[Chương 5 \(Chương kết\)](#)

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Đông Hà

Chương 1

Làm một quà mọn, kính tặng ông Lê Văn H.

Ngọn nến cuối cùng thối mãi không tắt. Ngọn nến thứ mười tám, lì lợm và kiêu hãnh, chỉ hơi lao chao ánh lửa rồi vẫn sáng. Trong những tiếng cười reo của lũ bạn-“Thối mạnh lên, Đông Hà!”, Đông Hà nghe như có tiếng thở dài của tuổi thơ. Nhắm mắt lại, Đông Hà quyết lần này phải phùng má thối thật mạnh mới được. Rồi!!! Có một bóng tối nào chụp đến, làm Đông Hà mở vội mắt ra. Mình vừa thối đó ư? Ngọn nến đã tắt. Đầu tim đèn tỏa ra một thứ khói trắng. Làn khói như nhắm đúng vào mắt Đông Hà mà lao thẳng tới. Và mùi cay hắt của nó cũng theo đó mà vào. Hơn ai hết, Đông Hà biết trên mi của mình có vương một giọt lệ.

Tiếng vỗ tay của Diễm Phúc ngưng ngang, khi Diễm Phúc nhận thấy nét mặt khác thường của bạn.

- Đông Hà, mi sao vậy?

Đông Hà đáp như người ngủ mơ:

- Sao? Ở...có sao đâu!

Có tiếng của Mùi Hương nghe trong vắt:

- Mi mệt hờ? Hay mi trúng gió? Nguy quá, tao phải cạo gió cho mi mới được.

Rồi Xuân Lý:

- Phải đấy! Mặt cô nàng tái nhợt hà. Tao đi lấy dầu ngen!

Diễm Phúc ngăn lại:

- Không phải đâu. Chắc có chuyện chi đây? Đông Hà, tao thấy mi buồn...

Giọt nước mắt của Đông Hà, sau chữ “buồn” đó, rơi xuống. Ba đứa bạn trở mặt ngạc nhiên, rồi nhìn nhau dò hỏi. Biết chắc là không phải Đông Hà bị trúng gió rồi. Nhưng tại sao nhỏ lại đột nhiên thay đổi nét mặt như vậy?

Mùi Hương bỗng nói, giọng đầy vẻ nghịch ngợm:

- Xuân Lý, Diễm Phúc! Ra đây tao nói cái này cho nghe.

Như cũng cảm thấy có một điều gì khá thú vị, Xuân Lý và Diễm Phúc theo Mùi Hương ra sân. Mùi Hương thì thầm:

- Tao biết rồi. Tụi mi biết tại sao Đông Hà nó buồn không?

- Tại sao? Tại sao?

Mùi Hương đưa tay sửa cái nơ trên đầu, nói giọng hóm hỉnh:

- Tụi mi chậm hiểu quá! Thì...cái “tên” Đơn...

Mùi Hương chưa nói hết câu. Diễm Phúc giật mình:

- Á à... cái “tên” Đơn! Vậy mà nghĩ không ra. Ủa, mà sao anh chàng không có mặt hôm nay nhỉ? Chẳng lẽ Đông Hà không cho anh ta biết ngày sinh nhật của nó?

Xuân Lý nhăn mặt:

- “Sức mảy” mà không biết. Chắc là có cho biết nhưng anh chàng không tới. Vì vậy mà Đông Hà nó buồn.

Diễm Phúc thở ra:

- Nếu đúng vậy thì tội cho Đông Hà quá! Hay là Đơn bạn việc?
- Mặc việc gì ngày chủ nhật? Tao nghĩ chắc Đơn chê Đông Hà nghèo.

Diễm Phúc hốt hoảng:

- Suyt! Nói khê chứ, Mùi Hương! Mi có cái miệng nói không chịu uốn lưỡi.

Tiếng Đông Hà cất lên ở trong nhà:

- Cái gì mà bàn tán kỹ thế tụi mi? Cấm nói xấu đó nhé! Có vào đây không? Tui sắp mở quà đây nè!

Ba đứa bạn kéo vào ngay lúc Đông Hà mở dây buộc của gói quà thứ nhất.

Mùi Hương nói:

- Cửa tao đó! Đoán đi!

Đông Hà mỉm cười:

- Cái gì nặng dữ vậy? Đôi hia bảy dặm hờ?
- Sai.
- Cái búa của ông Thiên Lôi hờ?

Mùi Hương bụm miệng cười. Đông Hà giở mép giấy hoa... Diễm Phúc reo lên:

- Sách Toán Lý Hóa luyện thi. Gồm, đầy cộp. Nặng còn hơn búa của ông Thiên Lôi. Nó cứng mi quá Đông Hà ơi! Năm ni mi phải thi đậu đó nghen!

Đông Hà như quên mất nỗi buồn, nói với Mùi Hương:

- Tao sẽ thi đậu. Cám ơn mi lắm, Mùi Hương.

Xuân Lý nhanh nhẩu:

- Rồi, mở quà của ta ra đi. Quà của ta đối chọi với quà của Mùi Hương, “nhỏ hứu” hà. Đoán ra không, nhỏ?

Đông Hà mơ màng:

- Tơ trời, phải không?

Xuân Lý trề môi :

- Khiếp!
- Lông ngỗng của áo nàng Mỹ Châu?
- Lạ ‘bác’, mơ mộng vừa vừa thôi. Quà của “em” giúp “bác” đem vô

phòng thi mà múa may tư tưởng.

Đông Hà cầm cây bút lên, trầm trồ:

- Đẹp quá! Lại một kẻ mong ta thi đậu.

Đông Hà nâng niu gói quà còn lại: chiếc hộp vuông nhỏ nhắn.

- Chẳng cần bói, cũng biết là của “con nhà” Diễm Phúc. Cái gì đây?

Diễm Phúc đặt tay lên chiếc hộp, nói với Đông Hà giọng nhẹ như mây, nhưng trịnh trọng hơn lúc nào hết:

- Đông Hà! Gần bảy năm trung học, năm nay tụi tao mới được hân hạnh ăn sinh nhật của mi, cũng như được biết ngày sinh tháng đẻ của mi. Tụi tao cũng biết là chỉ mới năm nay mi mới làm chiếc bánh sinh nhật lần đầu. Đừng nghĩ gì hết ghen Đông Hà. Tụi tao cũng là bạn nghèo như mi. Nếu mi vì nghĩ vẩn vợ mà buồn thì tụi tao cũng mất vui đi.

Mùi Hương thở dài:

- Nói đi, Đông Hà, phải mi buồn vì vậy không? Nếu đúng vậy, thì không có gì phải buồn cả. Giàu nghèo gì cũng vậy, miễn có đầy đủ....

Xuân Lý kêu lên một tiếng nhỏ, rồi ngắt lời Mùi Hương:

- ...có đủ cậu mợ như Đông Hà là tốt rồi.

Rồi cả hai cô nhỏ ngớ mặt ra, cảm thấy là mình càng nói càng sa lầy. Biết không cứu vãn gì được nữa, cả hai im lặng. Diễm Phúc lại nói:

- Thôi, mở quà của tao ra đi. Cam đoan mi sẽ thích.

Đông Hà cầm lên một quả tim bằng sáp trắng, giống hệt như một miếng thạch, trên mặt có rắc kim tuyến thành hai chữ “Đông Hà” và ngày sinh của cô nhỏ.

Diễm Phúc chớp mắt, nói:

- Đó là tình bạn của tao cho mi đấy nhỏ!

Mùi Hương trêu:

- Nè Diễm Phúc ơi! Có ngày trái tim của mi sẽ vỡ nát. Tao cam đoan như vậy. Có ngày mi sẽ không còn độc diễn ngang nhiên trong trái tim bằng... sáp của Đông Hà nữa đâu đó!

Đông Hà cười:

- Đừng ba hoa, cô nương! Nè ... Diễm Phúc ơi, phải mi thức cả đêm đồ sáp làm cho tao trái tim này phải không?

- Sao mi biết?

- Mắt mi có quầng. Mà mi thì chẳng bao giờ thức khuya để học bài như tao.

- Đúng rồi. Tao phải lén mẹ tao, thức đến mười hai giờ để nấu súp. Thích lắm Đông Hà ạ!

Đông Hà băng khuâng, rồi bỗng nghe như hai mắt lại cay xè. Đông Hà nói rất nhẹ vào tai Diễm Phúc:

- Có ngày tao sẽ xin lỗi mi, cả Xuân Lý và Mùi Hương nữa.

Diễm Phúc thì thầm:

- Chuyện gì vậy?

- Chuyện hôm nay. Bây giờ thì chưa nói được. Thôi, Diễm Phúc cắt dùm tao cái bánh, cho các em tao ăn. Sinh nhật của tao như thế, đủ lắm rồi. Đông Hà nắm chặt tà áo, mím môi như đang chịu đựng một điều khổ sở. Diễm Phúc cắt chiếc bánh sinh nhật để bên mấy gói quà. Đông Hà nhìn chăm chăm vào đó. Sinh nhật của tôi đấy sao? Chiếc bánh làm vôi vàng và ba món quà của ba đứa bạn thân... Phúc, Lý, Hương! Đông Hà có lỗi với tụi mi nhiều quá! Lỗi đã bịa ra một ngày sinh nhật, báo hại Xuân Lý, Mùi Hương nhịn quà vật để mua bút máy, mua sách; báo hại Diễm Phúc thức khuya nấu súp đến nổi mắt thâm quầng. Tụi mi phải biết là Đông Hà của tụi mi không đến nổi thèm ăn một chiếc bánh sinh nhật rơm đời như vậy. Nhưng, tụi mi sẽ mở to ba đôi mắt dễ thương mà hỏi tại sao tao lại phịa ra một ngày sinh nhật sớm trước một tháng? Không ai biết được đâu, ngoài Đông Hà. Không ai biết rằng Đông Hà đang muốn khóc thật to cho đỡ tủi, đỡ buồn.

Đằng kia chiếc bánh đã được cắt ra làm tám. Đông Hà nói:

- Mời tụi mi, mỗi đứa một miếng. Hai em tao hai miếng. Để hai miếng lớn này cho cậu mợ tao. Còn tao xin miếng nhỏ nhất.

Đông Hà cứ mãi lóng ngóng nhìn ra cửa. Trời sắp tối rồi. Cậu mợ Phong vẫn chưa thấy về. Cậu mợ đi từ sáng. Không khí sinh nhật cũng theo bánh và kem mà sắp tàn rồi! Cậu mợ không biết rằng con để bánh chờ cậu mợ. Hôm nay là sinh nhật của con- Vâng, đúng như thế.

Khi đồng hồ điểm đúng bảy giờ, ba đứa Diễm Phúc, Xuân Lý, Mùi Hương kéo nhau ra về thì nghe tiếng xe của cậu Phong. Ba cô nhỏ lao xao:

- Chào cậu mợ ạ. Tụi con xin phép về.

Đông Hà đứng yên ở ngưỡng cửa. Cậu mợ Phong vào nhà. Cả hai người đều có vẻ mệt mỏi. Ngày chủ nhật đối với người công chức như cậu không phải là ngày dành cho việc đi chơi. Cậu và mợ phải lo cho xong việc sang một sạp hàng để cho mợ buôn bán. Thời buổi khó khăn, một mình cậu lo không xuể gia đình.

Đông Hà chào:

- Thưa cậu mợ mới về.

Mợ Phong để ý ngay đến những gói quà còn để mở trên bàn, lên tiếng hỏi:

- Quà cáp gì đây Hà?

- Dạ... quà sinh nhật của con.

Nói xong câu đó, Đông Hà cúi đầu ngượng ngịu. Cậu Phong hỏi lại:

- Sinh nhật của con?

- Dạ.

Cậu mợ Phong đưa mắt nhìn nhau. Chừng như hai người ngạc nhiên lắm. Có lẽ công việc sinh kế làm mù mờ trí nhớ? Đông Hà thấy vầng trán của cậu Phong hằn những vết nhăn. Còn mợ thì ngơ ngác như chưa tin. Mợ hỏi nhỏ với cậu:

- Hôm nay à?

Cậu đáp rất khẽ:

- Tôi không nhớ rõ...

Đông Hà nói cứng ngắt như một người đang đọc diễn văn:

- Thưa cậu mợ, hôm nay là ngày sinh nhật thứ mười tám của con.

Rồi Đông Hà không còn can đảm để đứng ở đó nữa.

**

- Đông Hà! Đông Hà!

Ai thế nhỉ? Đông Hà nhướng mắt nhìn ra. Đường xóm tối đen. Đường như có một bóng con trai đứng trước rào. Giọng nói quen quen. Ai? Chẳng lẽ là Đơn? Bước chân Đông Hà lú lú đi ra.

- Đông Hà còn thức?
- Mới chín giờ, còn sớm mà. Đơn đi đâu vậy?

Hỏi thế rồi Đông Hà không biết phải nên mở cổng hay thôi, đứng im như đứa học trò không thuộc bài. Rồi Đông Hà hỏi:

- Đơn vào nhà chơi nhé?

Thấy Đơn không đáp mà nhìn mình một cách là lạ, Đông Hà hơi run:

- Có... cậu mợ Hà ở trong. Đơn vào không?
- Thôi, Đông Hà. Đơn tính hỏi Đông Hà một chuyện.

Đông Hà mở lớn mắt. Chuyện gì đến nỗi Đơn phải đến nhà mình vào buổi tối thế này? Chắc không phải là chuyện thông thường như đưa một quyển sách, tặng một bản nhạc hay trao một cánh hoa ép như Đơn vẫn làm thường ngày.

Căn nhà này, chưa một lần Đơn dám đến kể cả lúc ban ngày, hướng hồ...

Trường nam và trường nữ cách nhau bằng một đường cây còng, nếu có cánh hoa nào xinh, bản nhạc nào hay, Đơn vẫn đứng chờ Đông Hà “dưới cây còng bé nhất” mà!

- Chuyện gì thế hở Đơn?
- Hồi chiều nay Đơn gặp ba cô bạn của Hà ở bến xe buýt.
- Phúc, Lý với Hương?
- Phải, ba cô đều ăn mặc đẹp.

Đông Hà run run:

- Có gì lạ? Chủ nhật mà !...
- Họ bảo rằng họ vừa mới đến mừng sinh nhật của Đông Hà.

Chết rồi! Vậy là Đơn đã biết. Đông Hà lặng thinh.

Rồi chợt nhìn thấy đôi mắt của Đơn như có một chút giận hờn. Nhưng Đông Hà không nghĩ ra được cách nào để giải thích cùng Đơn. Chính Đông Hà còn chưa biết phải đối phó thế nào với mình, với cậu mợ. Đơn ơi! Đơn không hiểu được rằng có một điều bí mật đang bủa vây đời sống của Đông Hà. Đông Hà đang hồi hộp đây. Và ... muốn khóc lắm.

- Mùi Hương hỏi sao Đơn không đến, làm Đông Hà buồn. Đơn muốn đính chính, nhưng Đơn “*quê*” quá. Đơn có cảm tưởng là Đông Hà vui với bạn, bỏ rơi Đơn.

Đông Hà cuống quýt:

- Không, đâu có! Hà đâu có bỏ rơi Đơn.

Đơn tỏ vẻ giận thật sự:

- Đông Hà cho Đơn biết sinh nhật của Đông Hà là ngày một tháng sáu.

- Đúng rồi, đúng rồi!

- Thế ngày hôm nay?

- Thì, thì... hôm nay...

Ánh đèn trong nhà bỗng vụt tắt. Đông Hà nhìn vào rồi nói vội:

- Chắc cậu mợ Hà sắp ngủ. Hà phải đi vào đóng cửa. Đơn! Đừng thắc mắc gì cả nhen!

Đơn nghiêm nét mặt lại:

- Sao lại đừng thắc mắc hử Đông Hà? Hà không biết rằng Đơn đã mua quà để sẵn cả tuần nay rồi, chờ ngày Đông Hà mười tám tuổi, vậy mà hôm nay Đơn lỡ dịp rồi. Đông Hà không xem Đơn là bạn. Đông Hà trêu Đơn, làm Đơn xấu hổ quá!

- Hà xin lỗi Đơn. Mai mốt Hà sẽ nói rõ Đơn nghe. Bây giờ... Đơn về đi nhé! Cậu mợ Hà sắp ngủ rồi.

Đơn đưa tay xem đồng hồ, hỏi:

- Đông Hà cũng sắp ngủ?

- Không, Hà thức khuya lắm. Nhưng cậu mợ Hà...

Đơn thở dài:

- Hôm nay Đông Hà có vẻ gì khó hiểu làm sao! Đơn không được biết thì thôi. Đơn về nhé!

- Vâng, Đơn về.

Khi Đơn dậm bước đi Đông Hà mới nhớ một điều: Đơn bảo nhà Đơn ở ngoại ô, khá xa, phải đi ngang một con đường hai bên là đồng trống. Tự nhiên Đông Hà cảm thấy lo và hỏi:

- Tối quá rồi, mà Đơn đi bằng gì?

- Đông Hà đừng lo, Đơn có xe.

- Xe gắn máy của Đơn đâu? Mà không có xe nào chịu rước Đơn về ngoại ô đâu nhé!

- Đơn đi bằng xe nhà.

Đơn bước đi mấy bước rồi quay lại. Đông Hà vẫn đứng tì tay trên cánh rào.

Đơn mỉm cười, nói khẽ:

- Đông Hà! Nhớ ngủ sớm.

Đông Hà gật đầu. Đơn lại bảo:

- Ngày mai nhớ đứng dưới cây còng bé nhất nhen Đông Hà!

- Vâng. Mà... Đơn không giận Hà chứ?

- Đơn chỉ thắc mắc.

- Thôi. Đơn về kéo khuya.

Đơn đã quay lưng. Đông Hà vẫn như còn thấy cặp kính cận của Đơn sáng loáng trước mặt. Đông Hà đưa tay vuốt mái tóc mình. Gió đêm len qua tóc, qua cổ áo, nghe mát lạnh. Tâm hồn Đông Hà không còn thơ thới nữa.

Mơ hồ, Đông Hà tưởng như mình đang theo Đơn ra đường cái. Cánh cửa xe hơi của nhà Đơn đang mở ra. Trên xe có ba má Đơn, có một đám em gái. Cô nào cũng đẹp, cũng nhí nhảnh và sang trọng. Lúc này xe đang rồ máy. Đơn sẽ về nhà Đơn ở cách thành phố khá xa, và phải đi ngang qua khúc đồng trống. Nhưng Đơn không sợ kẻ cướp, không sợ trộm đạo. Đơn không sợ gió lạnh, không sợ sương đêm. Đông Hà rùng mình. Chỉ có Đông Hà ở đây, thân ái quá, nhưng sao thấy đời thênh thang quá.

Mười mấy năm Đông Hà sống trong căn nhà ngập đầy yêu thương này, gọi “cậu mợ” như gọi mẹ cha, và tưởng sẽ quên mất tấm thân phận côai cút. Nhưng có một thân tình nào đã trỗi dậy. Có ngọn lửa nào đã lịm tắt bỗng được khơi bùng lên. Con còn có cha. Con còn có mẹ. Đông Hà muốn hét to lên như thế để mọi người nghe thấy. Cha ở đâu? Mẹ ở đâu? Sao mông lung quá! Sao mịt mờ quá!

Trí nhớ bây giờ đặc dày như sương. Không còn nhớ một chút nào nét mặt cha, nét mặt mẹ. Mẹ cha là hai món quà thông thường nhất của một con người. Ai có phước sẽ giữ món quà đó trong tay cho đến lớn. Ai bất hạnh sẽ đánh mất đi và mang hai chữ “mồ côi”. Tại sao ta không là một trong hai trường hợp đó? Ta tưởng ta mồ côi nhưng thật ra ta vẫn còn cha mẹ. Ta lại

không có phước để giữ món quà của Thượng Đế đã cho ta đến ngày nay. Đến một cái tuổi mà mọi đứa con gái bắt đầu băn khoăn về tình yêu thì ta đâm đầu về cội nguồn của mình, về cha, về mẹ, về hai món quà thiêng liêng mà ta tưởng đã làm mất đi rồi.

Đông Hà đi vào, khóa cửa lại, rồi ngồi một mình ở sa-lông. Bóng tối thì thâm chung quanh. Căn nhà này, không phải là nhà của mình. Đông Hà đã biết vậy từ khi về đây. Nhưng lúc này, hơn bao giờ hết, Đông Hà cảm thấy thật rõ ràng sự hiện diện vô lý của mình ở đây. Tại sao tôi lại phải sống ở đây, trong khi cha mẹ tôi vẫn còn? Cậu mợ Phong như muốn tránh mặt Đông Hà chẳng, nên đã vào phòng sau khi ăn cơm tối. Cậu mợ không nhìn thấy hôm nay là sinh nhật của con hay sao? Một lễ sinh nhật gượng gạo và bất ngờ, nhưng chắc phải đủ để nhắc với cậu mợ một chuyện quan trọng.

Đông Hà mở to mắt trong bóng tối. Có tiếng nói chuyện của cậu mợ trong phòng, sau bức vách này. Cậu mợ còn thức. Nhưng Đông Hà không có can đảm vào xin gặp hai người. Đông Hà đến mở tủ sách, lấy quyển vở Toán của mình ra.

Sau lớp giấy bao màu xanh, lá thư vẫn còn. Đông Hà nhẹ tay bật ngọn đèn bóng nhỏ để trên đầu tủ. Ánh sáng không đủ soi tỏ nét chữ trên lá thư. Nhưng Đông Hà đã đọc gần như thuộc lòng cả rồi. Một tuồng chữ cứng rắn nhưng hoa mỹ vô cùng. Chữ của người cha. Cha của ta đang ở một nơi nào mà ta không biết được, nhưng đang hướng về ta bằng tất cả tình thâm. Lá thư không ghi địa điểm, không có ngày tháng, nhưng màu giấy ngà ngà cũ cho Đông Hà biết là người cha viết gửi đã lâu rồi. Và hôm đẹp bỏ cái tủ áo bị mối gặm gần phân nửa, mợ Phong đã vô ý đánh rơi bức thư, và Đông Hà nhặt được.

“Anh chị Phong thân mến,

Mãi lâu không thấy anh ghé chơi, tôi nóng ruột lắm, nhưng luôn luôn tin rằng anh quá bận rộn vì ngày hai buổi với chức nghiệp, còn chị thì khỏi

phải nói, chị trông coi nhà cửa con cái. Nghĩ như thế tôi mới yên lòng một chút. Không biết lần này là lần thứ mấy, tôi muốn nói một lời cảm ơn anh chị. Mà nghĩ cho cùng, tôi phải nói gì cho xứng với sự cao cả của anh chị đây? Tôi chắc phải mang nợ anh chị suốt kiếp, vì nếu không có anh chị, hay nếu có anh chị đi nữa mà không có hai tấm lòng nhân ái đó, thì không biết con gái tôi sẽ ra sao bây giờ.

Anh chị Phong thân mến,

Anh chị cho phép tôi vẫn gọi hai người một cách thân mật như thế nhé! Đến nay tôi vẫn không thấy anh chị khác gì với anh và chị thuở còn học một lớp với tôi. Thuở ấy, khi chúng ta chia vui xẻ buồn với nhau, tôi không hề ngờ được rằng anh chị lại tiếp tục chia xẻ với tôi luôn cả nỗi bất hạnh của cả đời tôi, và gánh luôn cho tôi một gánh nặng.”

Đông Hà ngưng đọc thư. Nước mắt đang tuôn chảy rào rào, rơi xuống những dòng chữ trên giấy. Đã đến ngày Đông Hà mở mắt nhìn thấy đời mình rồi....

“Anh chị Phong, hai người bạn quý của tôi,

Nếu con gái tôi là một mối âu lo cho anh chị, mà anh chị phải cưu mang, chăm sóc, dạy dỗ, thì xin anh chị hãy coi đó như một việc thiện phải làm. Tôi không biết nói gì hơn như thế. Vì tôi không tròn bổn phận đối với nó, tôi đã phải nhờ đến anh chị. Anh chị thương nó như thương con của anh chị. Anh chị đã cho nó gọi anh chị bằng “cậu mợ” như hai con của anh chị gọi, anh chị cho nó học đến nơi đến chốn – tôi biết như vậy. Tôi xin đội ơn anh chị bằng cả tấm thân của tôi, bằng cả linh hồn của tôi.

Anh chị Phong, tôi vẫn tha thiết xin anh chị giữ kín chuyện này, như đã giữ kín bao nhiêu năm nay. Mặc dầu tôi rất nóng lòng muốn gặp con gái của tôi, nhưng nó hãy còn nhỏ quá. Tôi muốn nó thành thoi để học hành. Đến một lúc nó phải nhìn thấy tôi, và cuộc đời của tôi, nhưng phải là khi nó đã đủ lớn. Tôi mong đến ngày sinh nhật thứ mười tám của nó, anh chị sẽ kể cho nó nghe. Lạy Trời đến ngày đó con gái tôi có đủ can đảm và nghị

lực để nhìn vào thực tế. Còn bây giờ, xin anh chị hãy giúp nó tin rằng cha mẹ nó đã chết trong ly loạn như nó vẫn hằng tin.

Cầu chúc anh chị được nhiều sức khỏe và gặp vận điều may mắn.

*Thân,
Lê Văn Thư”*

Đông Hà gấp mảnh giấy lại, thần thờ . Trong thâm tâm như có tiếng thúc giục: “Mau lên, Đông Hà! Còn chần chờ gì nữa? Cậu mợ sắp đi ngủ rồi”. Đông Hà đứng phắt dậy, quay người vào đúng lúc cậu mợ Phong xuất hiện. Mợ hỏi:

- Con chưa đi ngủ sao, Đông Hà?

Giọng của mợ êm ái như chưa bao giờ. Rồi cậu Phong đăng hăng:

- Học bài mà sao để đèn lù mù vậy Hà?

Đông Hà cúi đầu đáp nhỏ:

- Thưa... con định đi ngủ. Cậu mợ chưa ngủ sao ạ?

Cậu đưa mắt nhìn mợ rồi nói:

- Cậu đang tìm... à, tìm giấy tờ, mà không thấy. Đông Hà, con còn giữ bản khai sinh nào của con không?

- Dạ... con đã nộp lần hồi cho nhà trường.

Cậu chắc lưỡi rồi ngồi xuống ghế. Mợ cũng lẳng lẳng ngồi xuống. Không ai nói với ai điều gì. Đông Hà nghe tim mình đập nhanh trong lồng ngực. “Nói đi, Đông Hà! Nói hôm nay là ngày con mười tám tuổi, đủ lớn và đủ can đảm để nhìn vào thực tế. Cậu mợ không cần tìm giấy khai sinh của con”. Tiếng nói nào đó vẫn thúc giục. Nhưng câu chuyện không được bắt đầu dễ dàng như người ta bắt đầu hát một khúc ca quen thuộc.

Đông Hà đặt quyển vở Toán lên bàn, và bức thư. Cậu và mợ không hẹn mà cùng giật mình, nhìn Đông Hà rồi nhìn nhau. Cậu hỏi:

- Đông Hà, con lấy bức thư này ở đâu?

Đông Hà cố gắng nói thật bình tĩnh:

- Thưa cậu, con nhặt được hôm dẹp tủ áo.

- Là bữa nào?

Mợ đáp thay:

- Hôm kia.

Cậu thật bối rối. Cậu chẳng ngờ được rằng trí óc của cậu và mợ đã lu mờ đến nỗi không còn nhớ đến cái việc quan trọng là ngày Đông Hà mười tám tuổi. Cậu hỏi:

- Con... đã đọc bức thư?

- Dạ.

Mợ nhích người qua một bên, nói:

- Đông Hà, con ngồi xuống đây.

Đông Hà làm theo, giữ nét mặt thật bình tĩnh. Cậu nói:

- Cậu với mợ thật có lỗi với...- Cậu đập đập nhẹ vào trán- Thật... cậu quên mất ngày sinh của con.

Mợ tiếp lời:

- Nếu mà con không rủ bạn bè về chơi hôm nay thì cậu mợ cũng quên luôn. Mợ cứ nhớ mãi mại là còn lâu nữa chứ! Thật, công việc làm cho con người mờ cả mắt.

Cậu đốt một điếu thuốc. Gương mặt của cậu mờ đi sau làn khói. Đông Hà len lén nhìn, cố tìm một nét nào thân quen của cha, của hình ảnh nào đã phai nhạt trong trí nhớ mù sương. Cậu nói:

- Đông Hà không trách cậu mợ chứ?

- Dạ không.

- Con có đang bình tĩnh không?

- Thưa cậu, có.

Cậu thở ra:

- Mợ nói đi!

Đông Hà ngược nhìn mợ. Dưới ánh đèn yếu ớt, vẫn thấy mợ sáng rực tia mắt. Mợ hiền lành quá! Mẹ con có giống mợ không? Mợ đã cùng cậu chia xẻ nỗi bất hạnh nào đó của đời cha, còn mẹ con ở đâu sao không làm như vậy? Mợ cầm bức thư lên, hỏi:

- Con đã đọc kỹ thư chưa?

- Dạ rồi.

- Con đã hiểu một phần đời sống của ba con?
- Dạ..., con muốn hiểu hết.
- Mẹ sẽ nói hết. Nhưng có hai điều mà mẹ muốn con xác nhận. Thứ nhất, là con có cảm thấy rằng con đủ lớn và đủ nghị lực để nghe chuyện của con, của ba mẹ con không?

Đông Hà nắm chặt bàn tay lại, nói giọng rần rỏi:

- Thưa mẹ, con đã lớn. Con sẽ nhận hết, dù có xấu xa hay khổ sở đến mấy.

Mẹ mỉm cười:

- Điều thứ hai, là mẹ mong con hiểu rằng, cậu mẹ kể cho con nghe về cuộc đời của con để con biết, chứ riêng cậu mẹ, không bao giờ muốn dứt con ra khỏi gia đình này...

Mẹ ngừng lại, lau giọt nước mắt vừa ứa ra vì cảm động, và nói tiếp:

- Con hãy hứa con vẫn là con của cậu mẹ cho đến ngày con thật sự thành tài.

Đông Hà nắm tay mẹ Phong bóp chặt và gật đầu. Mẹ nói, bằng giọng êm đềm, như sợ một chút sơ hở sẽ làm tan biến nét bình tĩnh trên mặt đứa con gái:

- Ba con là ông Lê Văn Thư, con đã biết rồi. Không có một sai lầm nào trên lý lịch của con. Nhưng con không phải là cháu của cậu mẹ. Ba con thuở xưa học cùng một lớp với cậu và mẹ ở tỉnh nhà, thân nhau lắm. Cả lớp ai cũng biết tiếng “bộ tứ” là cậu, mẹ, ba con và một cô bạn nữa, rất quý nhau và thương nhau như anh chị em một nhà. Học hết trung học, cậu và mẹ vì có duyên số với nhau nên thành hôn và chuyển về đây. Cậu theo nghiệp công chức. Còn ba con vì thích sống dọc ngang nên vào quân đội. Thế thôi. Bằng một thời gian cậu mẹ không gặp ba con. Tình cờ gặp lại ba con, mới biết là ông đã lập gia đình và có một đứa con gái.

Đông Hà hỏi khẽ:

- Mẹ con có phải là người bạn gái của ba con và cậu mẹ thuở đó không mẹ?
- Không. Hai người xa nhau từ hồi còn ở quê nhà lận, mẹ không hiểu vì sao. Còn mẹ con thì ba con gặp lúc đã ra trường. Cậu mẹ không có dịp

để tìm hiểu nhiều.

- Thưa mợ, con chưa hiểu.

- Là vì cậu mợ không thường gặp hai người. Ba con nay đi trận này, mai đánh trận khác. Cho đến một ngày, ba con ngã xuống trên chiến trường.

Đông Hà cắn chặt môi. Ba ơi! Con đã nhìn thấy đời ba. Mợ Phong để lắng cảm xúc xuống sau phút giây yên lặng. Cậu lại châm một điếu thuốc mới.

- Ba con trở về bằng một hình hài đã mất hết hai phần ba sức sống. Mẹ con gánh vác gia đình một thời gian rồi gửi con vào cô nhi viện. Ba con nằm một mình ở bệnh viện không thấy mặt vợ con. Chính cậu đem tin ấy đến cho ông. Ông đau khổ biết đường nào và nhờ cậu mợ nuôi dùm Đông Hà cho đến ngày con khôn lớn.

Đông Hà cúi đầu, nghe như tuổi nhỏ đang trỗi dậy. Đông Hà làm sao quên được viện cô nhi, ngày mà con bé năm tuổi nhón nhác nhìn quanh, lũ bạn nhỏ nắm tay hát những bài hát lạ hoắc. A, gương mặt của mẹ từ đó cũng xa ta. Còn ba, ba thì đã vắng nhà từ lâu. Rồi cậu mợ đến dẫn ta về. Đông Hà tin đó là cậu mợ ruột. Và tin lời cậu mợ "Ba mẹ của con đã chết trên đường về quê". Từ đó chấp nhận một thân phận cô cút, can đảm sống một đời sống kham khổ với cậu mợ, và oán ghét một quê nhà nào loạn lạc quá, làm chết ba, chết mẹ, rồi ... quên dần, không còn nhớ nét mặt của ba của mẹ ra sao. Khó mà vẽ được hai hình ảnh đó trong trí nhớ. Lâu quá rồi, mười ba năm, con không muốn nhưng đành phải bất hiểu.

Giọng Đông Hà sưng ướm:

- Mợ, mẹ con đi đâu?

- Mợ không biết rõ, hình như là đi xa lắm. Đông Hà, con vẫn đủ can đảm để biết là mẹ con đã có gia đình khác?

- Trời ơi!... Dạ, con hiểu.

Cậu như không cầm lòng được trước cảnh một đứa con gái nhỏ gắng sức chứng minh mình là người lớn, lên tiếng:

- Đông Hà, con cứ khóc. Bằng tuổi này, như cậu đây mà còn đau đớn thay. Ba con mong muốn con là một người can đảm, có nghị lực, nhưng không phải là người mất tình cảm.

Nhưng Đông Hà mắt ráo hoảnh, chờ đợi vợ nói tiếp. A, có thể chứ! Mẹ có gia đình khác thì mới bỏ con. Con là gánh nặng. Mẹ trút gánh nặng ấy cho hai người bạn nghèo. Con có thể không thắc mắc về mẹ nữa. Nhưng còn ba, ba đang sống như thế nào?

- Ba con sống từ thuở đó tới nay, hơn một nhà tu, hơn một ẩn sĩ.

Đông Hà lay mạnh tay vợ Phong, hỏi dồn:

- Ba con ở đâu hở vợ? Ba con về quê phải không?

- Ở đây, ở tại thành phố này.

Đông Hà trở mắt ngạc nhiên quá đỗi. Ba ở tại thành phố này? Ở đâu? Sau vườn một ngôi chùa? Cạnh hang đá của một nhà thờ? Hay lầy lắt ở một xóm nhỏ nào?

- Vợ nói cho con nghe mau đi vợ. Sao ba con không đến thăm con? Sao ba không cho con gặp mặt? Ba con ở đâu?

Cậu cất giọng trầm trầm:

- Đông Hà, con mất bình tĩnh rồi đó. Con không nhớ ba con đã viết gì sao? Ông muốn con được thành thoi để học hành, vì con còn nhỏ quá. Những năm qua, cậu vợ đã làm được một phần lời ủy thác của ông. Đến ngày nay con đã đủ sức để gặp ba con, có muện màng gì đâu? Cậu vợ đâu có lừa dối con. Con cũng đâu phải là người ích kỷ.

Đông Hà nói tha thiết:

- Nhưng ba con đến nỗi nào cậu vợ ơi!

Vợ lắc đầu:

- Có đến nỗi nào? Chỉ có lòng thương con của một người tuyệt vọng mới đến nỗi. Đông Hà, can đảm lên con nhé. Ba con ngã xuống trong một trận đánh lớn, không có một chiến hữu nào trở về. Ba con bị cưa mất hẳn một chân, chân còn lại cũng tê liệt luôn. Ba con chết nửa thân người...

Cùng một lúc với tiếng nấc của Đông Hà, vợ Phong không còn đủ sức để nói tiếp nữa. Vợ gục đầu trong bàn tay. Cậu Phong dụi mắt thuốc lá cuối cùng vào chiếc gạt tàn. Không khí như đặc quánh lại quanh đây. Cậu thở dài. Anh bạn thân yêu của tôi! Đã đến ngày mà cậu cháu tôi, vợ cháu tôi kể lể với nhau như một tường tích về cuộc đời của anh đây rồi!

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Đông Hà

Chương 2

Trường nam và trường nữ cách nhau không xa, chỉ một đường cây Còng. Bên này, trường nam quét vôi màu vàng, bên kia trường nữ toàn màu trắng. Con đường ở giữa trồng hai hàng cây Còng xanh um. Hoa Còng nở bốn mùa. Lá Còng xanh suốt năm. Hoa màu hồng. Lá thì to hơn lá Me, lá Phượng. Trời nắng, lá vui vẻ mở ra. Về chiều, lá xếp lại buồn thiu. Sau cơn mưa, lá trĩu nặng giọt nước, ử rũ chi lạ. Con đường quả nên thơ, cả học sinh trường nữ lẫn học sinh trường nam đều nhận thấy như thế. Mỗi buổi ra chơi, hay lúc tan học về, nhiều cậu đứng lóng ngóng bên này đường nhìn các cô ríu rít bên kia đường. Nhiều vần thơ đã dệt. Nhiều ánh mắt đã trao. Một hôm kia, ban du ca của trường nam được dịp sang “lưu diễn” bên trường nữ nhân dịp ra mắt ban chấp hành học sinh hội ngộ cùng ban dân ca của bên này. Và anh trưởng ban du ca có giọng hát thật hùng và ngón đàn ghi-ta như gió làm quen với cô bé giọng chính của ban dân ca trường nữ, hò Huế rất buồn, ngâm thơ Bắc rất trong và ca Nam-ai rất cảm động. Chuyện thật tự nhiên phải không? Anh trưởng ban du ca có thật nhiều dịp để tặng cô bé trường nữ những bài hát mới, vào những giờ tan học khi cô bé dắt xe đạp ra đứng chờ đợi bạn dưới cây Còng bé nhất. “Cây Còng bé nhất” vẫn cao đến bằng tầng lầu một của trường nữ, và đủ che cho hai người một tàn bóng mát. Cả hai vẫn còn thừa một chút e dè của tuổi nhỏ để chẳng bao giờ nói chuyện với nhau đến quá năm phút. Mỗi ngày anh chàng hỏi được vài câu và cô bé trả lời. Dần dần trở nên đôi bạn. Anh nam sinh biết được nhà cô nhỏ nhưng chưa bao giờ đến nhà vì cô nói “Cậu mợ Hà khó lắm!”, biết được cả ngày sinh nhật của bạn và mua quà trước... để dành. Chuyện của đôi bạn cứ thế dễ thương như màu phơn phớt hồng của hoa Còng, khép nép như lá Còng mỗi chiều khép lại, và cũng hân hoan như những bản du ca.

Đông Hà hơi chùn bước khi thấy Đơn đứng ở chỗ cũ, dưới “cây Còng bé nhất”. Đơn không giận mình sao? Nội chuyện nói dối làm Đơn buồn cũng đủ làm vỡ tan bao nhiêu tình cảm đẹp. Đông Hà đã lo sợ như vậy. Nhưng Đơn đang mỉm cười kìa! Đơn nghĩ gì về mình nhỉ? Một con bé khó hiểu, thích làm cao cũng như những đứa con gái khác, để được năn nỉ, chịu chuộng? Không, Đông Hà không có như vậy. Đông Hà muốn làm bạn với Đơn, muốn có Đơn để chia xẻ, an ủi nhau những lúc vui buồn. Nhưng còn chuyện của gia đình mình, của ba mình, có nên kể cho Đơn nghe không? Đông Hà ngơ ngác. Biết Đơn dành cho mình một mức độ tình cảm như thế nào mà kể lể? Đông Hà cúi đầu dắt xe đi nhanh ra khỏi cổng trường. Ngang qua mặt Đơn, Đông Hà cảm thấy nao nao lòng. Đơn gọi nhỏ:

- Đông Hà!

Đông Hà ngó lên. Đơn vẫn giữ nụ cười. Nụ cười đó làm Đông Hà áy náy. Đơn hỏi:

- Hôm nay lớp Đông Hà thi môn Toán phải không?
- Sao Đơn biết?

Đơn dắt xe gần máy đi chậm chậm theo Đông Hà.

- Đông Hà nói với Đơn hôm thứ bảy, quên rồi sao? Mới có hai ngày... Chắc Đơn muốn nói mới có hai ngày mà đã thấy Đông Hà thay đổi. Phải, chính Đông Hà đã thay đổi, nhưng là từ lúc đọc được bức thư của ba lận cơ! Và tối hôm qua, nghe về cuộc đời ba, thương ba biết mấy! Đông Hà muốn gác lại hết, những niềm vui nỗi buồn của mình, để chỉ nghĩ đến ba, để chỉ biết một mình ba trên đời.

Sau một phút yên lặng, Đơn hỏi:

- Đông Hà làm bài được không?
- Có. Vừa đủ điểm trung bình thôi Đơn.
- Trên trung bình chứ! Đông Hà giỏi Toán mà!

Đông Hà thở dài:

- Nhưng sáng hôm nay Hà quên công thức hết.

Đơn lo lắng:

- Sao vậy?

- Không biết nữa. Chắc tại vì...

Đơn cười ầm ập:

- Đơn biết rồi! Tại hôm qua vui quá, quên học bài phải không?

Đông Hà nghe như có một sợi khói vương ngang mắt. Đơn muốn trách khéo mình chẳng? Đông Hà len lén nhìn qua, thấy Đơn vẫn giữ nụ cười. Trời ơi, nụ cười có ý nghĩa gì, chế nhạo hay tha thứ?

- Đơn ... có giận Hà không?

- Về chuyện gì?

- Chuyện ... hôm qua.

- Hôm qua làm sao?

Đúng là Đơn chế nhạo mình rồi. Đông Hà muốn khóc quá. Đã đi hết đường cây Còng. Đông Hà leo lên xe đạp. Nhiều đứa bạn chạy xe ngang qua, ngoáy lại dòm. Hôm nay tự nhiên Đông Hà xấu hổ quá. Lòng cũng không yên nên không muốn nói chuyện với Đơn nhiều. Thấy Đông Hà sắp sửa đạp xe, Đơn nói vội:

- Đông Hà về sao? Đơn chưa nghe Hà nói gì cả.

- Nói gì? Nãy giờ Hà nói nhiều rồi.

Đơn hết cười. Đơn có vẻ lo lắng:

- Nói chuyện gì làm cho Hà lo nghĩ.

- Không, không có gì. Hà có lo nghĩ gì đâu.

- Đơn không được nghe chuyện của Hà sao? Hà hứa là bạn của Đơn mà! Từ hôm qua tới giờ Đơn cảm thấy Hà khác khác.

- Tại... Hà mệt, chắc muốn bệnh.

Đơn lại cười:

- Thật không?

- Thật mà! Hà về nhé!

- Thật Hà mệt không? Nhớ nghỉ ngơi kéo bệnh.

- Vâng, cảm ơn Đơn lắm.

Rồi Đông Hà đạp xe đi. Không quay lại, nhưng Đông Hà biết Đơn đang nhìn theo mình. Mãi lâu sau, Đông Hà mới nghe Đơn rờ máy xe.

Diễm Phúc đi xe đạp đàng xa, réo:

- Đông Hà ơi! Đông Hà! Chờ với!

Đông Hà đạp xe chậm lại. Diễm Phúc tiến lên nói:

- Này giờ mi ở đằng này, mà tao cứ tìm ở đằng kia. Hối Mùi Hương nó cũng bảo là không thấy mi. Mi làm bài được không?

- Thường thôi. Mi sao?

- Cũng vậy. Tụi lớp tao nói là cô giáo bên lớp mi cho dễ dễ hơn.

- Tâm bậy. Dễ mà làm tao muốn điên đầu. Ngày mai còn môn Sử-Địa nữa, không biết có ôn bài kịp không nữa đây?

- Mi mà than. Chiều nay “gạo” cho kỹ đi!

- Chiều nay? Chiều nay hờ?

Nghe bạn lẩm bẩm, Diễm Phúc đạp xe lại gần, hỏi:

- Mi nói gì?

- Không.

Diễm Phúc nói như thì thầm:

- Hồi này tao thấy “tên” Đơn nói chuyện với mi. Vui vẻ cả chứ?

- Thì... vẫn như mọi ngày.

- Nè, Đông Hà, tụi tao thắc mắc tại sao hôm qua anh chàng không có quà cho mi?

Đông Hà chặc lưỡi:

- Hơi đâu mi để ý chuyện đó.

- Không để ý sao được. Đơn thân với mi lắm mà!

Đông Hà cười:

- “Thân” nghĩa là sao? Thân bằng tụi mi không?

Diễm Phúc chớp mắt ra vẻ cảm động lắm:

- Dĩ nhiên là không thân kiểu tao hay Lý, Hương rồi. Nhưng anh ta là bạn trai.

- Bạn trai thì có sao?

- Mi giả vờ ngây thơ thấy ghét lạ. Bạn trai thì phải khác bạn gái chứ!

Đông Hà cười:

- Thôi Diễm Phúc, đừng nói chuyện đó nữa. Nè, nghe đây, tao nhờ mi một việc.

Hai đứa đạp xe chậm lại. Đông Hà nói:

- Bây giờ mi ghé về nhà tao, nói dùm với cậu mợ tao là tao xin phép đến nhà Mùi Hương để ôn bài Sử-Địa mai thi.

- Thật à? Mùi Hương có hẹn với mi sao? Mà sao mi không về nhà ăn cơm trưa rồi qua nó?

Đông Hà nói trầm giọng xuống:

- Không. Mi cứ nói dùm là tao đã ăn bánh mì ở trường, tao đến ngay để ôn bài với nó cho mau.

Diễm Phúc cảm thấy có một điều gì không ổn. Hình như bạn mình đang nói dối với mình. Diễm Phúc băn khoăn:

- Sao mi không lại nhà tao mà mi ôn bài với Mùi Hương?

- Vô lý, mi ghé xin phép cho tao mà bảo là tao đến nhà mi, thì cậu mợ biết ngay là...

Biết mình đã nói hớ, Đông Hà im bật. Diễm Phúc “à” lên, hỏi dò:

- Mi đang có một việc phải đi ngay, phải không Đông Hà? Mi giấu luôn cả tao...

Không có tiếng đáp lại. Đông Hà đang tránh một chiếc xe. Khi quay lại Diễm Phúc thấy mắt bạn đỏ hoe như gần khóc.

- Đông Hà, sao vậy? Từ hôm qua tới giờ mi kỳ quá!

- Không có gì đâu. Mi giúp tao nhen, nói với cậu mợ tao như vậy. Chắc không lâu đâu, tao sẽ kể hết cho mi nghe.

- Thật nhé! Chuyện vui hay buồn?

- Vui chứ!

- Vui mà mi cứ rơm rớm hoài.

Đông Hà bật cười:

- Mi nên nhớ là “Khi vui muốn khóc”...

- “Buồn tênh lại cười” hử?

Đông Hà đưa một tay ra vuốt bàn tay bạn, nói:

- Tối ngã tư rồi, mi đi đi nhé! Nhớ ghé nhà tao.

Diễm Phúc gật đầu rồi đi thẳng. Đông Hà rẽ sang trái.

**

Năng chói chang trước mặt, gay gắt trên đỉnh đầu. Nhưng Đông Hà không cảm thấy mệt mỏi. Phải đến đó, nơi mà ba đang ở. Đêm hôm qua hứa với cậu mợ là để xong tuần thi đệ nhị bán niên rồi sẽ đến gặp ba, nhưng không có đứa con gái nào có thể kiên tâm chờ đợi một tuần như vậy. Nhất là khi ngồi trong lớp học, trước trang sách, hình dung thấy ba đang nằm một mình trong căn nhà cô quạnh của ba, căn nhà bình thản và buồn tênh từ mười mấy năm vô tình đã qua, có ai không thấy hồi hộp, xao xuyến? Đông Hà quyết định trưa nay sẽ đến đó. Theo con đường này, đi khoảng hai cây số sẽ qua một chiếc cầu. Đó là ranh giới để ra ngoại ô. Đông Hà thừa sức để đi xe đạp một mình. Lại đi khoảng hai cây số nữa, mới thấy con đường dẫn vào bệnh viện. Đông Hà gặp một con đường rợp mát bởi hai hàng cây Còng thơ mộng, giống như con đường trước trường của Đông Hà vậy. Không thấy nhà cửa. Chỉ có vài chiếc đồn nhỏ bỏ trống. Ngày xưa đã có một lần ba đi vào con đường này, có lẽ bằng chiếc xe đóng kín cửa và mang dấu thập tự đỏ. Đàng cuối đường hun hút kia chắc sẽ đến bệnh viện. Nhưng Đông Hà thấy một trường tiểu học. Giữa trưa, không thấy bóng học trò. Chỉ có một người gác-dan già đang thơ thẩn quét lá trên sân. Đông Hà lại đi tiếp. Đường cây Còng càng lúc càng thu ngắn. Có một con đường rẽ sang bên trái dẫn Đông Hà vào đến một dãy nhà cao. Đúng là bệnh viện. Chỉ cần vào đây, hỏi thăm là sẽ đến nhà của ba.

Đông Hà đứng ngần ngại trước những bậc tam cấp. Không thấy ai để mà hỏi thăm. Bệnh viện đây sao? Thật không giống với cảnh mà mình tưởng tượng. Không có những người y tá áo trắng đi qua đi lại. Không có những chiếc băng-ca đưa người bệnh từ phòng này qua phòng nọ. Không có những người thân nhân ngồi nơi phòng đợi. Khung cảnh im vắng như ngôi trường học ngoài kia.

Mãi một lát sau mới có một người đàn ông đi ra. Không đợi Đông Hà lên tiếng, người ấy đến hỏi:

- Cô tìm ai?

Đông Hà ngả nón chào, nói:

- Cháu tìm bệnh viện. Dạ thưa ông, ở đây có phải là bệnh viện không ạ?

- Bệnh viện đã dẹp từ nửa năm nay rồi, cô không biết sao?

Đông Hà ngạc nhiên:

- Thưa ông, sao lại dẹp bệnh viện?

Người đàn ông cười:

- Thì tại vì không còn người để chữa bệnh. Nơi đây đã sửa lại thành cơ sở hành chánh cho khu gia binh rồi. À mà cô tìm ai?

Đông Hà có vẻ hơi thất vọng:

- Cháu hỏi thăm một người nằm ở Khu Tê Liệt. Nhưng bệnh viện đã dẹp thì người ấy đi đâu?

Người đàn ông “à” lên:

- Khỏi lo. Vì những người nằm ở Khu Tê Liệt không phải dời đi đâu cả. Cô thăm ai?

- Cháu thăm ông Lê Văn Thư

- Ông Thư à? Ông ấy vẫn còn ở đây

Đông Hà mừng rỡ:

- Thật sao bác? Bác làm ơn chỉ dùm cháu.

- Tôi sẽ dẫn cô đi. Khu Tê Liệt ở cuối đường kia chứ không ở trong bệnh viện này. Coi như là nhà riêng của họ rồi.

- Cám ơn bác. Cháu đi một mình được.

- Vậy thì cô cứ đi thẳng nhé! Đến khi thấy dãy nhà trệt thì quẹo vào. Nhà ông Thư ở căn thứ ba. Cô vào đó là sẽ gặp.

- Bác... biết rõ như thế?

Người đàn ông cười:

- Tôi với ông Thư có xa lạ gì nhau. Xưa đi lính cùng một đơn vị. Tôi may mắn được về làm việc ở đây. Khi bệnh viện dẹp đi, tôi được giao cho công việc lo điều hành sinh hoạt dưới Khu Tê Liệt.

- Cám ơn bác. Cháu đi ngay.

Đông Hà leo lên xe. Người đàn ông bước tới, nói:

- Khoan đã. Cô... là gì của ông Thư?
- Cháu là... người nhà...

Người đàn ông gật đầu, cười. Đông Hà đạp xe đi. A, biết đâu ông ta mà nghe mình khai là con gái của ông Thư, lại chẳng vào quay điện thoại để “báo tin” trước nhỉ! Phải dành cho ba một sự bất ngờ. Ba sẽ chưa ngờ được rằng hôm nay Đông Hà đến gặp ba, giữa buổi trưa nắng gắt. Ba sẽ làm sao nhỉ? Giờ này chắc ba đã ăn cơm xong. Ba đang nằm nghe nhạc, hay ba đang ngủ, hay ba đang nằm gác tay trên trán và nghĩ đến ngày con mười tám tuổi? Trong tâm trí như có lời chế nhạo: “Nhiều tưởng tượng quá, Đông Hà! Sắp đến nhà của ba rồi. Đạp xe nhanh lên! Nhanh lên!” Và Đông Hà đã thấy dãy nhà trệt.

Tự nhiên tim đập thật mạnh trong ngực. Đông Hà xuống xe. Không muốn tiếng sên quay làm vỡ tan sự yên lặng. Qua chiếc cầu nhỏ bắc ngang mương nước, Đông Hà vào đến mái hiên chung cho cả dãy nhà. Những căn nhà ở đây đã trở thành nhà riêng của “họ” rồi. Bước chân Đông Hà dừng lại, và Đông Hà lắng tai nghe. Có tiếng trẻ khóc trong căn nhà đầu tiên, và tiếng ru con bắt đầu. Đông Hà mỉm cười. Đời sống là như thế. Có những thời điểm khắc nghiệt trong đời người. Rồi cũng qua. Và tiếp tục bằng những đoạn bình thản. Là tiếng khóc trẻ thơ. Là tiếng ru của vợ hiền. Là hạnh phúc nhỏ nhoi nhưng quý giá. Nhưng hạnh phúc đó không gõ cửa căn nhà thứ ba. Đông Hà đã thấy rồi. Cánh cửa sơn xanh, bạc màu vì nước mưa, đóng kín lại như khước từ mọi chuyện. Không nghe tiếng người nói. Không có tiếng nhạc. Ba đang ngủ? Ba đang quên như mọi ngày tìm quên?

Đông Hà dựng xe ở trước cửa rồi đứng đó thật lâu. Muốn gõ cửa, nhưng con không phải là khách. Muốn lên tiếng gọi “ba ơi”, nhưng chắc ba sẽ tưởng ba nghe lầm. Hình như cửa không khóa. Đúng rồi, ở đây ba không sợ trộm đạo. Đông Hà đẩy cửa bước vào- như đứa con thân tình ngày ngày đi học rồi trở về căn nhà quen thuộc, và đứng sững giữa căn phòng trống lạnh, tranh tối tranh sáng vì tất cả cửa sổ đều đóng kín.

Trên chiếc giường kê ngay giữa phòng, có dấu lõm trên nệm nhưng không có ba nằm. Không gian vắng vẻ đến rợn người. Một chiếc bàn con kê ngay đầu giường, trên đó để đủ thứ lặt vặt. Một chiếc gạt tàn thuốc, mấy quyển sách cũ, một máy hát nhỏ, một chai nước và một cái ly. Trên tường treo độc nhất một tấm lịch còn để ngày hôm qua chưa kịp lật. Ở đây có sự sống. Nhưng ba đi đâu? Trưa nắng gắt ngoài kia, nào thấy có ai? Đông Hà bước ra phía sau. Có một chiếc cửa hẹp trông qua một dãy nhà có lẽ là nhà bếp chung. Đông Hà thất vọng, ngồi xuống chiếc giường to lớn. Tự nhiên một ý nghĩ thoáng qua làm Đông Hà hoảng hốt. Việc gì đã xảy ra cho ba? Hay là ba đã... Đông Hà ôm mặt, nghe cổ họng khô khan và hai mắt nặng trĩu.

Một tiếng động làm Đông Hà ngẩng lên. Sừng sững trước mắt là một cậu trai vạm vỡ. Da hắc đen bóng, tóc hơi quăn, hắc có vẻ như một người lai Miên. Cậu trai nhìn Đông Hà với ánh mắt lạ lùng, hỏi:

- Cô là ai?

Đông Hà đứng dậy, ấp úng:

- Tôi ... tôi hỏi thăm ông Lê Văn Thư. Có phải ông Thư ở đây không... ông?

Cậu con trai hơi mỉm cười khi nghe một đứa con gái có vẻ lớn hơn mình một chút gọi mình bằng “ông”, trả lời:

- Đúng rồi. Cô hỏi có chuyện chi?

- Ba tôi... ông Thư... đi đâu rồi?

- Ba của cô?

Cậu trai ngạc nhiên nhìn Đông Hà một hồi. Rồi chừng như không muốn người đối diện nghĩ là mình tò mò, hắc nói:

- Ông Thư đi từ sáng.

- Đi đâu?

- Ông nói là đi vòng vòng chơi, tôi không biết ông đi đâu. Lần đầu tiên ông ấy ra khỏi trại đó.

Đông Hà thở phào, rồi nhìn cậu trai, thắc mắc hỏi:

- Xin lỗi, ông... không, anh... ở đây với...?

- Tôi ở phía sau, vừa làm việc vặt vừa giúp đỡ ông Thư những lúc cần.

Ngoài ra không có ai. Cô có chuyện gì nhắn lại không?

- Không. Tôi ngồi đây chờ ba tôi về, được không?

- Vậy cô ngồi chơi.

Cậu trai mở cánh cửa sổ rồi quay lưng đi ra sau. Đông Hà thấy tấm lưng của hắn bóng loáng dưới ánh sáng vừa mới tràn vào. Sự yên vắng trở lại đầy căn phòng. Đông Hà bắc chiếc ghế nhỏ lại gần giường, rồi ngồi ở đó. Ba ơi, con vẫn chưa biết phút giây cảm động nó là như thế nào. Con chưa được nắm tay ba, quỳ xuống ở chân giường này, gục đầu nghe ba vuốt tay trên tóc. Con chưa lắng tai nghe lại tiếng nói của ba. Con từ đứa trẻ thơ đã trở thành người lớn, nhưng trí nhớ từ đó cũng mịt mờ như sương. Không nhớ được tiếng nói, không vẽ được nét mặt. Chỉ biết hiện giờ ở đây là căn nhà của ba. Chiếc giường này, ba dán cuộc đời của ba lên đó. Chỉ biết rằng mấy năm qua ba đã sống hết sức tẻ nhạt, một mình ba với đứa con trai có thân hình đen bóng lúc này. Chắc cũng không có nhiều chuyện để nói. Chắc cũng không thường có tiếng cười. Chừng đó là một sự hy sinh. Chừng đó là sự đánh đổi cho “lòng thương con của một kẻ tuyệt vọng”, phải không ba?

**

Một người đàn bà đẩy cửa bước vào phòng sau khi gõ cửa và không nghe trả lời. Đông Hà đứng dậy. Hai người nhìn nhau và đều ngạc nhiên như nhau. Người đàn bà hỏi trước:

- Xin lỗi cô, ông Thư có ở nhà không?

Đông Hà lập lại lời của cậu trai ban nãy:

- Dạ, ông Thư đi vòng vòng chơi từ hồi sáng, cháu không rõ ông đi đâu.

Người đàn bà ngồi xuống một chiếc ghế, lấy khăn tay ra lau những giọt mồ hôi lấm tấm hai bên thái dương. Nắng vẫn chói lọi ngoài đường. Chừng như bà đã đi bộ từ ngoài vào nên mặt lấm.

Đông Hà rót một ly nước lọc, mời người đàn bà, tự nhiên cảm thấy như mình là chủ nhân của căn nhà nhỏ. Người đàn bà nhận ly nước, tỏ vẻ ngạc nhiên lắm.

- Xin lỗi nhé, tôi chưa được biết cô là gì của ông Thư.
- Cháu là Đông Hà, con gái của ông Thư.
- Đông Hà?

Người đàn bà nhắc lại, và nhìn Đông Hà chăm chăm. Đông Hà hơi xao xuyến. Tia mắt của người này có một vẻ gì cảm động. Người có liên hệ gì với ba? Sự đến thăm căn nhà này hình như cũng khá quen thuộc đối với người.

- Cháu là Đông Hà? Cháu ở với ông bà Phong?

Đông Hà mở to mắt, gật đầu. Người đàn bà tự giới thiệu:

- Tôi là Niệm, bạn cũ rất thân của ba cháu và ông bà Phong.
- Dì Niệm? – Đông Hà reo lên – A, cháu biết rồi. Dì Niệm là bạn học cùng lớp với ba cháu và cậu mợ Phong, phải không dì?

Người đàn bà tên Niệm lộ vẻ cảm động :

- Phải. Cháu cũng biết chuyện ấy nữa?
- Cháu không biết tên dì, chỉ nghe cậu mợ nhắc đến dì là một người bạn rất thân khi ba cháu học ở tỉnh nhà, mà mới đầu, cháu cứ tưởng dì là... Đông Hà không nói tiếp. Cứ tưởng dì là mẹ của cháu. Ba cháu và dì xa nhau từ hồi xưa, cậu mợ cũng không hiểu vì sao. Còn mẹ cháu hầu như hiện diện trong đời ba rất ngắn ngủi, rồi bỏ ba mà đi. Mẹ không có liên hệ gì với cậu mợ Phong, với dì Niệm.
- Còn dì, dì biết rất nhiều về cháu. À không, dì được nghe ba cháu nói rất nhiều về Đông Hà.
- Ba cháu nói sao hở dì?
- Một đứa con ông rất mong thấy mặt. Một đứa con gái mà ông tin rằng sẽ có nhiều đức tính cao đẹp để ông đặt vào đó những kỳ vọng lớn lao. Đông Hà rưng rưng, hỏi:

- Vì sao xui đẩy dì gặp lại ba cháu?

Dì Niệm mỉm cười:

- Thật giản dị, Đông Hà ạ. Dì đi công tác với đoàn thể của dì từ ngoài

miền Trung vào đây. Đương nhiên là không thể bỏ sót Khu Tê Liệt này. Gặp lại ba cháu, dì thật không ngờ ...

- Dì làm việc từ thiện?

Lại một nụ cười thật nhân từ nở ra trên môi dì Niệm:

- Dì chưa dám nhận danh từ cao cả ấy. Dì chỉ làm theo ý thích của dì.
- Cháu tò mò thật không phải... Thưa dì, dì... có gia đình chứ ạ?
- Nếu có, chắc dì đã có con gái lớn bằng cháu.

Đông Hà nhìn kỹ dì Niệm. Gương mặt dì hiền hậu quá. Sao ngày xưa ba không lấy người này? Hay dì Niệm là mẫu người khước từ những hạnh phúc nhỏ nhoi? Đông Hà liên tưởng đến những dì phước sống âm thầm trong trại cùi, những ni cô nhẫn nại khép đời trong cô nhi viện. Và Đông Hà giật mình khi vừa thấy trên cổ dì Niệm chiếc dây chuyền có tượng Thập Tự Giá sáng ngời. Một nguyên nhân to lớn hiện ra trong đầu: tôn giáo. Chính tôn giáo là trở lực mạnh mẽ đối với ba và dì Niệm chăng? Đông Hà cúi đầu thờ dãi.

- Cháu nghĩ gì vậy, Đông Hà?
- Dạ... không...

Dì Niệm nhìn Đông Hà thật trù mẫn:

- Cháu thật dịu hiền, thật đúng với lòng mong ước của ba cháu.
- Ba cháu muốn cháu phải như thế nào hở dì?
- Muốn cháu trở thành một người giàu tình cảm, giàu lòng cả nghị lực, vững vàng trong đời sống và nhất là... chung thủy.

Đông Hà nghe se thắt trong lòng. Chắc ba khổ tâm suốt đời vì mẹ. Con cũng đang chua xót về mẹ.

Dì Niệm hỏi:

- Hình như cháu chưa gặp ba cháu?
- Dạ chưa. Cháu mới tìm đến nơi này... lần đầu tiên.
- Như vậy là ba cháu chưa biết có cháu ở đây?
- Vâng. Dì biết nhiều việc về gia đình của cháu quá.
- Đông Hà có phiền dì không?
- Cháu rất quý mến dì. Mới gặp dì mà cháu tưởng như đã thân thuộc với dì từ lâu.

- Cám ơn cháu. Nếu cháu không ngại, cứ xem dì như một người dì, một người cô. Chắc sẽ có nhiều dịp dì tâm sự với cháu.

Đông Hà nắm tay dì Niệm, nói:

- Cháu muốn học hỏi ở dì thật nhiều, nhất là cuộc đời làm việc cho xã hội của dì.

Dì Niệm cười:

- Muốn quen xã hội thì khó, chứ muốn sống cho xã hội dễ lắm cháu à. Cả hai người đều yên lặng sau đó. Đông Hà cảm thấy hình như dì Niệm vừa phát biểu một ý nghĩ hơi khác thường khiến mình nghe băng khuâng. Giây lát sau, dì Niệm nói:

- Dì mới gặp lại ba cháu hồi tuần trước và vào thăm lần này là lần thứ ba. Sẵn có cháu đây, cho dì xin địa chỉ của anh chị Phong để hôm nào dì đến thăm. Lâu quá rồi, chẳng biết hai người bây giờ ra sao.

Đông Hà lấy giấy viết ghi địa chỉ cho dì Niệm.

- Dì sẽ đến đó, và nói chuyện với cháu nhiều. Ở đây nói không tiện. Bây giờ đã bốn giờ chiều rồi, dì phải về cho kịp buổi họp tối nay.

Đông Hà giật mình:

- Bốn giờ chiều rồi hử dì? Cháu cũng phải về. Không hiểu ba cháu đi đâu.

- Cháu đi bằng gì?

- Thừa bằng xe đạp.

Dì Niệm ôm vai Đông Hà, gật gù:

- Thêm một đức tính nữa của cháu mà dì vừa thấy: can đảm. Cháu đáng mến lắm.

Đông Hà lo lắng:

- Cháu phải về kéo cậu mợ Phong đợi. Nhưng cháu lo cho ba cháu quá.

- Ba cháu là người lớn chứ có là con nít đâu! Cháu về đi, hôm khác đến chắc là sẽ gặp. Đừng để đến tối, đường ngoài ô nguy hiểm lắm. Nghe lời dì, nhé!

Đông Hà siết chặt tay dì Niệm, chợt có cảm tưởng như đang bắt được một tình thân.

**

Ai đạp xe đi đằng trước giống như là Diễm Phúc. Đúng nó rồi! Đông Hà chạy lên gọi. Diễm Phúc quay lại, mừng rỡ:

- Đông Hà!
- Mi đi đâu vậy?
- Tới nhà mi chứ đi đâu. Tao ngồi ở nhà không được.
- Sao vậy?

Diễm Phúc chưa tan nét lo lắng trên gương mặt, trách bạn:

- Con khi! Tao lo cho mi chứ sao! Khi trưa đến xin phép cậu mợ mi về, tao gặp Mùi Hương. Nó nói là mi không có hẹn tới nhà nó gì cả. Hai đứa đâm lo. Mi đi đâu mà bí mật vậy? Tao định đến hỏi cậu mợ xem mi đã về chưa?

Đông Hà cười:

- Nếu tao chưa về?
- Thì... đi có bớt. Mi mà mất tích chắc tao với Mùi Hương lãnh đủ.

Đông Hà le lưỡi, cười thích thú. Diễm Phúc bực mình hỏi gắt gỏng:

- Nè, hỏi thật ngen Đông Hà, phải mi hẹn đi chơi với “tên” Đơn không?

Đông Hà kêu lên:

- Trời ơi! Nghĩ gì ác vậy mi? Làm gì có chuyện kỳ khôi đó?
- Kỳ khôi mà có thật thì thôi. Mi không nói cho tao biết, thì tao về.

Diễm Phúc toan quay đầu xe, Đông Hà dịu ngọt:

- Khoan, mi nóng thế? Tới nhà tao đi! Tối nay cam đoan tao sẽ kể hết cho mi nghe.
- Chuyện gì?
- Kể hết, kể hết. Tao có thân ai hơn mi mà mi giận

Câu nói đó làm Diễm Phúc mát lòng. Hai đứa đạp xe chậm chậm vào ngõ nhà.

Đông Hà vừa dừng xe trong sân vừa nói:

- Có khách mi ạ! Tụi mình rút lên gác nhé!

Diễm Phúc ra điều kiện:

- Phải kể à nhen! Không là tao về đó!
- Hứa danh dự.

Đông Hà tháo sợi dây thun đang sau yên xe, đưa cặp cho Diễm Phúc, nói:

- Mi đem cặp tao vô trước, thừa cậu mợ rồi chạy “*một lèo*” lên gác nhé! Tao đóng cổng rồi vô rửa mặt một tí.

Diễm Phúc ôm cặp của Đông Hà đi vào trước. Đông Hà ra gài cổng, rồi đứng ở đó một lát. Đã gần sáu giờ chiều. Trong khoảng thời gian sáu tiếng đồng hồ, từ lúc tan học, mình đã vượt một khúc đường không ngờ. Hai chân bây giờ mỏi rục, bụng thì đói, cổ họng khô đắng, tưởng như không còn sức để tối nay ngồi học.

Năng sắp khuất ở sau chòm cây trứng cá nhà bên kia. Giờ này chắc ba đã trở lại căn nhà của ba rồi. Ba không biết trưa nay có Đông Hà đến tìm ba như một đứa con đi xa trở về. Ba không biết con đã gặp dì Niệm, người đàn bà thùy mị, đáng mến. A, ba phải biết đó chứ. Cái cậu trai có thân hình bóng loáng đó sẽ nói lại cho ba nghe. Ba sẽ reo lên hay ba sẽ yên lặng nằm suy nghĩ? Ba sẽ nở nụ cười hay ba sẽ ứa hai dòng lệ? Khó tưởng tượng quá. Ba của ta như thế nào? Ba là sóng biển dữ dội hay là mặt hồ đã đóng thành băng?

Đông Hà thở dài, quay vào. Bước lên thềm, thấy Diễm Phúc đứng trong nhà như pho tượng. Một giọng nói của ai đó cất lên:

- Cháu không phải là Đông Hà?

Rồi thấy Diễm Phúc gật đầu như cái máy. Giọng nói kia lại vang lên:

- Trí nhớ của tôi vẫn còn tốt chứ, anh Phong? Thấy cháu đây ôm cặp đi vào, tôi cứ mong đó là con tôi đi học về. Nhưng mới nhìn, thấy ngay là không phải.

Như có một luồng điện chạy dọc suốt thân, Đông Hà nghe tê buốt. Ai đã

đến đây? Đông Hà hướng tia mắt nhìn sang sa-lông. Có cậu ngồi ở đó. Bên cạnh ghế của cậu, Đông Hà thấy rồi, một chiếc xe lăn. Và trên chiếc xe lăn đó, một hình hài, một gương mặt. Trong tích tắc, ký ức trở thành một cuộn phim chạy vùn vụt. Trí nhớ như khói sương bỗng chói lọi rõ ràng. Gương mặt đó, ta không quên. Ngày xưa mỗi lần ba đi hành quân về, gương mặt răn và đen thêm một chút. Ta không quên được đôi mắt sáng, chiếc cằm vuông ngạo nghễ. Gương mặt đó bây giờ già nua hơn. Nhưng đúng rồi, là ba! Con nhận ra ba vì đâu? Không hoàn toàn bằng trí nhớ, mà vì chiếc xe lăn kia. Ngày xưa ba bước về nhà bằng những bước vững chãi và mạnh mẽ. Bây giờ ba đến tìm con bằng chiếc xe này, bằng những vòng bánh xe lăn mệt mỏi. Có phải cùng trong một ngày, cả cha và con cùng nôn nao, hồi hộp như nhau? Con đã nhìn thấy rồi, những sợi dây tình cảm thiêng liêng không bao giờ đứt.

Diễm Phúc còn đứng như pho tượng. Đông Hà bước lại gần. Chừng như tia mắt của người khách đã đổi hướng, nhìn đắm đắm vào đứa con gái mới xuất hiện. Cậu Phong toan đứng dậy khi thấy Đông Hà, nhưng chiếc xe đang lăn tới. Được nửa vòng, rồi ngừng lại. Vì hai bàn tay của người khách đang run rẩy. Ánh mắt người sáng lên và môi không thoát ra lời.

Đông Hà đến bên cạnh chiếc xe lăn, nắm lấy hai bàn tay chừng như rất giá lạnh. Đông Hà hỏi, như hỏi chính mình:

- Ba của tôi đây... phải không?

Chỉ nói được như thế, rồi Đông Hà quỳ xuống, gục đầu trên chân người. Không kể lễ được như tuồng tích. Không khóc lóc. Nhưng ba ơi, con đang biết phút giây cảm động là như thế nào rồi!...

Không biết qua mấy phút, mấy giây, rồi sự im lặng bị phá tan bởi tiếng nói ấm áp của người:

- Con đi học ở đâu về, Đông Hà?

- Dạ không, con đến căn nhà của ba, ở Khu Tê Liệt.

Ba kêu lên sững sốt:

- Con đã đến đó? Con đi bằng gì?
- Dạ bằng xe đạp.
- Trời Phật ời! Con không biết đường xa như thế nào?
- Con nóng lòng muốn gặp ba.
- Con đi mà không nói với cậu mợ phải không?

Ba vỗ nhẹ vào mái tóc rối của Đông Hà, mỉm cười:

- Chính ba cũng không hiểu tại sao hôm nay ba lại đến đây. Ba nghĩ rằng chưa tới lúc con phải biết ba. Nhưng cả đêm hôm qua sao lạ, ba trằn trọc mãi, linh cảm có một điều gì xảy ra cho con. Rồi buổi sáng hôm nay tự nhiên thấy mình phải đi. Lần đầu tiên ba ra khỏi trại. Ba định sẽ đến thăm anh chị Phong như một người bạn, thế thôi, rồi nhìn hình dáng con, nhìn sinh hoạt của con như thế nào. Nhưng đến đây, cậu Phong cho ba biết những gì đã xảy ra trong ngày hôm qua. Con đã nhìn thấy hoàn cảnh của ba. Ba hiểu con lắm.

Đông Hà đưa mắt nhìn cậu Phong, muốn đến nói với cậu một lời tạ lỗi. Nhưng cậu gật đầu nhẹ và nở một nụ cười tỏ vẻ khoan dung. Ở đây, ba lại nói:

- Mới biết ở đời có những việc mà ta sắp đặt trước thường không xảy ra đúng như ý. Chưa đến cái ngày con đúng mười tám tuổi. Nhưng ba thấy con đã là người lớn lắm. Gặp con, ba rất mừng... Ba không biết nói sao để tỏ hết sự sung sướng của ba...
- Con cũng vậy.

Rồi cả hai cha con yên lặng. Trong khoảng thời gian đó Đông Hà nghe cả tiếng quẹt diêm của cậu Phong và tiếng sịt mũi của Diễm Phúc. Đông Hà vuốt tay trên thanh sắt sáng bóng của chiếc xe lăn, nghe mát lạnh, chợt nghĩ đến đoạn đường mà mình đã đi từ trưa nay, rồi hỏi:

- Ba, ba đến đây ... bằng cách nào?
- Một mình ba , từ sáng sớm.
- Nghĩa là..?

Ba đáp thản nhiên:

- Ba, và chiếc xe này, quá giang xe Hồng thập tự của Chấn y viện để ra

khỏi trại. Đến giáp ranh thành phố, ba... đi một mình.

- Trời ơi! Ba...

Ba cười thật dung dị:

- Con ngạc nhiên lắm phải không? Hãy tưởng tượng như ba đã đi dạo mát vậy. Lâu lắm rồi, ba nào biết mặt mũi của đường phố. Vả lại, ngoài những người quen, có ai nhận bỗng bề mình như một đứa con nít đâu con! Đông Hà cảm thấy nước mắt dâng lên đầy tròng. Tưởng tượng ra cảnh người lăn xe đi dưới nắng gắt, tưởng tượng thấy người nhể nhại mồ hôi... Bao năm qua người giam đờn trên chiếc giường lạnh lẽo, chưa đủ hay sao? Đông Hà khóc sục sùi, vì đã nhìn thấy phần dưới của thân người được đắp bằng một tấm chăn mỏng màu đen. Ngày xưa ba dùng đôi chân để dọc ngang nửa đời, cũng như để về nhà với những bước mạnh mẽ. Từ một chiến trận nào ba đã ngã xuống, và trở về bằng một tấm thân mất hết hai phần ba sức sống. Đông Hà không được biết tin ấy. Hôm nay đã nhìn thấy cuộc đời của ba. Đằng sau màn đen kia, có một đọa đày nào hơn? Đông Hà run rẩy giở tấm chăn đen - Một ống quần nằm sát trên nệm xe và buông thõng xuống phía dưới. Người chỉ còn một chân vô dụng, nhỏ bé. Dưới sàn xe, bàn chân còn lại bất động, khô héo. Màu da xám ngắt như da của người chết.

Đông Hà nghe như ai bóp vỡ nát trái tim. Không còn ngăn cản được, nước mắt tuôn chảy như suối, Đông Hà khóc trên chân người. Đằng sau lưng, dường như Diễm Phúc cũng khóc. Và dường như cậu Phong cũng khóc.

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Đông Hà

Chương 3

Đông Hà bước vào phòng hiệu đoàn. Có đông đủ Diễm Phúc, Mùi Hương, Xuân Lý và các bạn trong ban dân ca. Bên dãy ghế đối diện có các học sinh của ban nhạc trường nam. Đông Hà đã nhìn thấy Đơn. Đơn mỉm cười thật kín đáo với Đông Hà rồi gỡ mắt kính ra, giả vờ lau chùi. Mùi Hương và Xuân Lý bấm nhau, cười tinh nghịch. Không ai biết sự nói với nhau bằng cử chỉ của bọn trẻ.

Đông Hà chào cô giáo rồi ngồi xuống cạnh Diễm Phúc, hỏi khẽ:

- Chuyện gì nữa vậy Diễm Phúc?

Cô Thoa nói lớn:

- Có đông đủ các em rồi, cô xin vào đề. Như các em đã biết, chúng ta vừa mới chấm dứt tuần lễ thi đệ nhị bán niên. Chẳng còn bao lâu nữa chúng ta nghỉ hè. Các em sẽ “lều chông đi thi”, rồi sẽ rời xa mái trường này. Bên trường nam cũng vậy, họ mới thi xong và dự định tổ chức những buổi văn nghệ giao hữu với trường chúng ta. Các em nghĩ thế nào?

Đám nữ sinh rầm rì bàn tán. Cô Thoa đợi một lúc, rồi nói tiếp:

- Cô xin mời anh Đơn, đại diện cho ban văn nghệ trường nam, trình bày rõ hơn về việc này.

Đơn đứng dậy nói:

- Thưa các bạn, chúng tôi đang định tổ chức một buổi văn nghệ tại trường nam vào chiều thứ bảy này. Buổi văn nghệ đó sẽ mở màn cho những sinh hoạt tiếp theo trước khi chúng ta xa trường. Chúng tôi rất mong hai trường nam và nữ sẽ liên kết thực hiện những buổi văn nghệ ấy để chúng ta tạo được tình thân giữa học sinh hai trường.

Mùi Hương lại bấm Xuân Lý. Diễm Phúc nhìn Đông Hà, thì thầm:

- Chịu liền chứ mi?

Đông Hà nhú mày không trả lời. Đàng kia, Đơn lại nói tiếp:

- Như các bạn đã rõ, ngoài những giọng hát độc đáo, bên trường nữ có

ban dân ca, bên trường nam có ban du ca. Chúng ta sẽ kết hợp để có một không khí văn nghệ thật đúng với tinh thần của học đường và dân tộc.

Có những tiếng xuýt xoa trong đám nữ sinh. Hầu như tất cả đều đồng ý.

Cô Thoa nói:

- Bên trường nam đã có sáng kiến như vậy, các em bằng lòng hợp tác chứ? Buổi văn nghệ đầu tiên sẽ được tổ chức bên trường nam, những buổi sau sẽ tổ chức ở trường nữ, luân phiên như vậy. Và có thể sẽ có những buổi cắm trại để các em có dịp học hỏi lẫn nhau và thông cảm nhau hơn.

Tiếng vỗ tay của học sinh hai trường làm ấm căn phòng hiệu đoàn. Cô Thoa nói:

- Nào, chúng ta lo soạn chương trình ngay là vừa. Các ca sĩ của ban dân ca đâu? Các em sẽ chọn những bài thật độc đáo nhé! Giọng chính đâu rồi? Đông Hà, cô cho em quyền lựa chọn.

Tất cả các cặp mắt đổ dồn về Đông Hà. Diễm Phúc đập nhẹ lên tay bạn, nói nhỏ:

- Đông Hà, kỳ này đừng hát Trống cơm nữa, nhàm lắm. Hát điệu Cò lả, lả hơn. Đừng chọn bài “Dắt ngựa qua đèo”, mi hát điệu gì mà có “Ổ tang tình tang” đó, tụi tao phụ họa theo.

Thấy Đông Hà lặng im như đang suy nghĩ để lựa chọn, Diễm Phúc tiếp:

- Còn điệu miền nam, mi ca “Xàng xê” đi. Tụi tao để dành sức vỗ tay cho mi. Được không?

Đông Hà đứng dậy. Cô Thoa mỉm cười tỏ vẻ hài lòng. Bên kia Đôn lại gỡ mắt kính ra. Đông Hà phát biểu một câu không ai ngờ:

- Thưa cô, em rất tiếc, em không thể tham dự buổi văn nghệ thứ bảy tuần này được, vì nhà em có việc rất quan trọng mà em... không thể thiếu mặt.

Những tiếng xôn xao nổi lên. Cô Thoa mở to mắt, hỏi:

- Tại sao vậy? Em ráng thu xếp...

Đông Hà lắc đầu:

- Thưa cô, chiều thứ bảy này em không thể... Xin cô hiểu cho. Em xin lỗi cô và... Đông Hà xin lỗi... tất cả các bạn.

Đông Hà nhìn thấy bên kia Đôn đang nhìn mình không chớp, nét mặt

chứng hững thấy tội. Đông Hà ngồi xuống. Diễm Phúc hỏi dồn:

- Sao vậy Đông Hà? Có chuyện gì nữa? Thiếu mi làm sao dân ca trường mình nổi lên được?

- Còn mi, bỏ đi đâu?

Diễm Phúc nhăn nhó:

- Không được. Tao hát loại nhạc khác. Du ca, tình ca thì được, chứ tao hát dân ca dở ồm.

Đông Hà nói thật nhỏ chỉ vừa cho bạn nghe:

- Ráng thay tao đi Diễm Phúc. Tao hứa với ba tao, chiều thứ bảy đến đó, tao nấu cho ba tao ăn những món ngon nhất của tao. Không thể thiếu.

Diễm Phúc hiểu, ngồi im. Đông Hà nói tiếp:

- Mi thấy không, gần cả tuần nay, phải lo thi, tao đâu có đến thăm ba tao được. Chắc ba tao mong lắm. Bao năm qua, mi thấy không, tao sống cho bạn bè nhiều rồi.

Cô Thoa lên tiếng:

- Đông Hà, em cố gắng thu xếp việc riêng để đến với bạn bè hai trường nhé! Thiếu em buổi văn nghệ sẽ mất vui.

Đông Hà nói:

- Thưa cô, em xin đề nghị Diễm Phúc hát thay em, và... Diễm Phúc đã chịu rồi ạ.

- Nhưng Diễm Phúc đã có phần tình ca và phần hướng dẫn nhạc sinh hoạt cộng đồng. Không thể thiếu em...

Diễm Phúc đứng dậy nói:

- Thưa cô, em xin thay thế Đông Hà một lần vậy, vì Đông Hà bận một việc... hết sức quan trọng...

Diễm Phúc dừng lại, nhìn bạn mỉm cười, và nói tiếp:

- Em sẽ cố gắng tập dợt thật kỹ điệu Cò lả, điệu Xàng xê và...

Cách đó vài ghế Mùi Hương nói to:

- Và “ố tang tình tang”.

Nhiều tiếng vỗ tay vang lên để ủng hộ Diễm Phúc. Đông Hà sung sướng siết chặt tay bạn, thì thầm:

- Cám ơn mi lắm. Ba tao chắc sẽ thương mi như tao vậy.

Chuông reo báo hiệu giờ ra về. Buổi họp tạm ngưng. Các nữ sinh về lớp lấy cặp vở, còn đám nam sinh được một dịp ra đứng ngoài sân trường, ngắm “một tí” cảnh các cô lũ lượt ra về. Đông Hà thấy Đơn đứng ở cột cờ. Khi Đông Hà đi ngang, Đơn gọi:

- Đông Hà!

... và đi chậm chậm theo. Gương mặt Đơn bắn khoản lăm. Đơn hỏi:

- Tại sao Đông Hà không dự được buổi văn nghệ?

Đông Hà đáp thật nhỏ:

- Hà bận việc đúng vào ngay chiều thứ bảy này. Hà rất tiếc vì đã không giúp được Đơn.

- Chính Đơn muốn có Đông Hà góp mặt. Không có Hà, chắc Đơn tổ chức dở òm.

Đông Hà cười:

- Thiếu Hà, đã có Diễm Phúc.

- Nhưng có việc gì, Đông Hà giấu?

- Đâu có!

- Cậu mợ Đông Hà có chuyện gì chẳng?

Đông Hà lắc đầu:

- Không. Một người khác.

Đơn như nghĩ ra một điều gì, toan nói nhưng bỗng lặng thinh. Đông Hà lén nhìn qua, thấy mắt Đơn vương buồn. Hai người bước lên thềm và dừng lại trước cửa lớp của Đông Hà. Đơn xoay người lại nhìn ra khoảng sân đang thưa người dần. Đông Hà muốn nói một lời, nhưng thôi. Muốn kể hết cho Đơn nghe, vì không việc gì phải giấu. Nhưng Đông Hà vẫn chưa xác định được mức độ tình cảm mà Đơn dành cho mình. Đã đến cái mức độ mà Đơn có thể lắng nghe tất cả về cuộc đời của Đông Hà hay không? Đơn quen Đông Hà trước tiên là nhờ một dịp tình cờ, sau đó là vì một vẻ bên ngoài và một giọng hát, có thể một tính tình. Nhưng chừng đó chưa đủ để làm một người bạn thân. Đông Hà chưa hiểu nhiều về Đơn. Chỉ cảm thấy là mình quý mến Đơn lắm, nhưng chưa biết Đơn nghĩ về mình ra sao. Đơn có là người sâu sắc, biết cảm thông, hay hời hợt như phần đông các cậu trai nhà giàu? Lâu nay Đơn vẫn tưởng rằng cậu mợ Phong là ba mẹ ruột của Đông

Hà. Đơn sẽ nghĩ sao khi biết Đông Hà có một người cha bất hạnh?

Ý nghĩ này bỗng đâm xoáy vào tim làm Đông Hà răn nét mặt lại. Nếu có một ai nghĩ rằng ba đáng thương hại, con sẽ rất bất bình. Không, chính con phải hãnh diện về ba.. Phải tôn trọng ba và nỗi đau của ba. Con đã sống nhiều cho bạn bè, bây giờ phải dành hết cho ba. Chỉ để tâm trí nghĩ đến ba mà thôi. Còn với Đơn, phải tìm hiểu Đơn hơn nữa. Việc gì đến sẽ đến...

Đông Hà trở vào lớp lấy cặp. Khi trở ra vẫn thấy Đơn đứng ở đó. Tự nhiên Đông Hà nghe lòng xao xuyến, tay mân mê quai cặp và nói cho Đơn vui lòng:

- Buổi văn nghệ khác sẽ có Hà, nhưng Đơn phải báo trước... một tuần lễ.

Đơn thở dài, bước xuống sân, rồi quay lại nói:

- Đơn về trường nhé!

Đông Hà gật đầu. Đơn đi mãi, đi mãi và khuất sau cổng trường. Sân đã vắng. Chỉ còn lại những bóng cây xao xác. Đông Hà nghe có một nỗi buồn nhẹ nhẹ, vô cớ tràn đến đầy lòng. Rồi tưởng như đang có Đơn trước mặt, đang gỡ kính ra, nhìn mình bằng đôi mắt sâu thẳm và nói rất ấm áp:

- Đông Hà, nhớ ngủ sớm.

**

- Đêm qua con thức khuya phải không?

- Sao ba biết?

- Trông con có vẻ mệt mỏi.

Đông Hà đặt ly cà phê lên chiếc bàn con, nói:

- Đêm nào con cũng thức khuya ba ạ.

- Chi vậy?

- Có khi con học bài, có khi để suy nghĩ. Không khi nào con ngủ trước mười hai giờ.

Rồi vừa khuấy nhè nhẹ cho tan đường trong ly, Đông Hà vừa hỏi:

- Còn ba?

Ba cười nhẹ, đáp thản nhiên:

- Ba sống không cần thời gian. Với ba, ngày cũng như đêm, không có gì khác. Khi ba không muốn nghĩ ngợi gì nữa, ba ngủ. Khi muốn bắt đầu nhìn lại mình, ba thức dậy.

Ba đỡ lấy ly cà phê, nhắm một chút, gật gù:

- Cà phê ngon lắm. Uống hết ly này, chắc ba thức cả đêm. Nhưng ba khác, còn con còn trẻ, phải ngủ sớm. Con thức khuya như vậy, dễ bệnh lắm. Đông Hà ngồi xuống chiếc ghế nhỏ bên cạnh giường, nói:

- Từ ngày nhận được ba, lúc nào con cũng tưởng tượng ba đang làm gì, nghĩ gì. Có đêm con không ngủ được, khi nghĩ đến cảnh ba sống một mình trong căn nhà vắng vẻ này.

Ba gật đầu:

- Buồn thì có buồn, nhưng ba đã quen. Ở đây, ba có thằng Len, thỉnh thoảng nói chuyện cũng vui. Nó tốt lắm con ạ. Nó lai Miên. Sống ở quê khổ quá nó bỏ nhà lên đây, đi giúp việc lung tung. Tính tình hơi cục mịch và bất thường, nhưng nó làm được tất cả công việc mà một đứa con gái như con không thể làm.

Đông Hà nói với giọng bùi ngùi:

- Con muốn làm những việc của thằng Len. Con muốn săn sóc, hầu hạ ba.

Ba cười thật ấm cúng:

- Làm sao được? Con còn phải lo học chứ! Con bỏ hết tương lai để hầu hạ ba sao? Nếu vậy, bao năm qua ba xa con để làm gì? Ba biết con học rất giỏi. Con phải cố gắng để tiếp tục....

Thấy Đông Hà cúi đầu ủ rũ, ba lặng thinh uống một hớp cà phê rồi châm thuốc. Khói thuốc tỏa ra, len vào mắt Đông Hà nghe cay. Ba nói:

- Đông Hà, con có nuôi một mộng ước nào không? Con muốn về sau học ngành nào?

Đông Hà ngước lên ấp úng:

- Con... con chưa học xong bậc trung học. Con chưa thấy thích hẳn

một nghề nào. Con muốn săn sóc ba.

- Để làm gì?
- Để... , vì... con thương ba.

Đông Hà ứa nước mắt. Ba cười lớn:

- Như vậy không phải là thương ba. Thương ba, con phải học. Chính ba muốn thế. Con không thể giam đời con ở đây như ba. Ba muốn con thành người.

- Con học để phụng sự cho ai?

Ba nói trầm giọng xuống:

- Cho ba, cho ước nguyện của ba. Cho nhiều người. Cho lý tưởng mà con đang hướng tới. Nếu ba muốn con bần hàn, dốt nát, ba đã đem con về đây “hầu hạ” ba từ hồi con còn nhỏ rồi. Nói đi Đông Hà, con muốn về sau sẽ làm gì?

Đông Hà ngập ngừng:

- Con... theo nghề thuốc, được không ba?
- Đó là mong ước của ba.

Ba lại cười sung sướng. Đông Hà lau mắt, cười theo. Thấy ba như trẻ lại đến mấy tuổi. Hôm nay trong mắt ba đã có một chút ánh nắng. Da mặt như cũng hồng hào hơn, và giọng cười sang sảng làm gợi lại cả một thời gian hạnh phúc êm đềm xa lắc. Đông Hà lại nghe mắt cay xé khi thấy nửa thân dưới của ba bất động. Tấm chăn đắp trên chân ba vẫn nhắc nhở cho Đông Hà biết rằng ba đang chịu một mất mát, chịu một khổ đau, chịu một căm giận. Khi thức giấc, khi ăn uống, khi nói chuyện, ba hơi nhô người lên để ngồi. Khi ngủ, ba nằm thấp xuống. Nghĩa là không có gì khác mấy. Ít khi ba dùng xe lăn. Ít khi ba ra đến cửa. Mặt trời lên ngoài kia, ba không thấy. Đêm xuống với mọi người, ba không cần biết. Ba sống hơn một người mù, hơn một người điếc. Ba sống với thời gian riêng của ba. Vì mất khả năng di chuyển, là mất hai phần ba sức sống.

Có tiếng khóc thét của đứa trẻ ở căn nhà đầu dãy. Đông Hà thấy ba lắng nghe, đôi lông mày hơi nhíu lại, rồi ba hỏi:

- Con nghe gì không?

- Dạ có. Chắc là con của một người...
- Một người thương phế binh. Anh đó bị thương sau ba vài năm. Trẻ hơn ba nhưng anh có tới bốn đứa con đấy. Đứa nhỏ sau này mới đầy tháng.
- Vợ của ông ấy có đi làm không ba?
- Không làm, lấy gì sống con? Ngoài số tiền mà anh ấy được cấp dưỡng, người vợ có một quán hàng nhỏ ở ngoài chợ, mỗi ngày chỉ bán một buổi rồi về nhà săn sóc chồng con. Anh này bị cụt hết hai chân đó con, nhưng anh lại ra đường nhiều hơn ba. Chiều nào cũng đi dạo mát khắp trại với cả gia đình.

Đông Hà ngồi yên. Ba rít một hơi thuốc lá. Chùng như đang có một nỗi gì đè nặng tâm trí ba. Giây lâu, ba thở dài:

- Sống như ba, nghe nhiều, thấy nhiều, toàn những cảnh tang thương, tự nhiên ba có một cái nhìn về cuộc đời khác hẳn mọi người. Đông Hà, con có bao giờ nghĩ như ba, rằng ... cái con người “bình thường” nhất, là con người thiếu chân, thiếu tay không?

Đông Hà còn đang ngơ ngác, ba nói tiếp:

- Con ngạc nhiên lắm phải không? Vì ba đã nhập tâm những bánh xe lăn, những cây nặng chống mất rồi! Đời sống của ba, của các bạn ba trong trại này là như vậy. Dù có được dành cho nhiều ưu đãi, ba cũng thấy đời sống chỉ có thế. Có lúc ba cũng thèm đi, thèm hoạt động như người khác, nhưng rồi chẳng thấy cần thiết. Số phận đã dán ba xuống chiếc giường này. Đông Hà nghe như các thứ thịt mình tê buốt. Ba nói, như một bài văn, như một khúc nhạc trầm thống. Có gì chia xẻ được cho ba?

- Ba có một người bạn, không ở đây. Anh ấy bị trước ba. Ba không quên được ngày ba đến thăm anh ấy. Con có tưởng tượng nổi không? Anh ấy mất cả hai tay, hai chân. Người nhà kể lại rằng anh ấy nhiều lần muốn tự tử, nhưng kể cả khả năng hủy diệt chính mình cũng không có.

Đông Hà thấy nhức nhối tận óc, gục mặt xuống như không còn đủ sức để nghe. Ba vuốt tóc Đông Hà nhẹ nhẹ, an ủi:

- Ba thật vô lý khi kể cho con nghe những điều đáng lẽ ba phải quên. Anh bạn của ba không chết. Vì anh ấy có hạnh phúc. Vợ của anh ấy không bỏ đi. Con thấy không? Người ta sống được khi người ta hạnh phúc, thế

thôi. Cái thể xác có khi không còn có nghĩa.

Ba lại cười khề khà như một ông lão:

- Còn ba, trái lại, có khi hạnh phúc sẽ làm ba chết. Hà hà!...

Đông Hà giật mình, nhìn lên, thấy mắt ba long lanh sáng. Có phải ba đang nói một câu than thở rất lạ đời? Có phải ba đang kiêu hãnh để che lấp nỗi khổ tâm của ba? Đông Hà nắm chặt tay ba. Không biết ba và con, ai là người can đảm?

Tiếng trẻ khóc bây giờ dịu lại, nhưng giống như là đang đòi sữa. Ba mỉm cười:

- Con biết không, cái giọng khóc đó y hệt như giọng của con hồi nhỏ.

- Thật không ba?

- Thật chứ! Hồi đó mẹ con chiều con lắm, cả ngày cho con bú hoài, nên con cứ đòi sữa mãi.

Ba thản nhiên khi nhắc đến mẹ, như nhắc đến một người không thương không ghét. Đông Hà đứng lên, nói:

- Chắc bánh sắp chín rồi, con đi coi chừng nhen ba!

- Ba đang nóng lòng lắm đây. Bánh của Đông Hà làm, chắc phải ngon tuyệt.

- Mợ Phong dạy cho con đó.

- Mợ Phong thì tuyệt. Ba nhớ ngày xưa, mợ Phong của con và dì Niệm nấu ăn...khỏi chê.

Ba chặc lưỡi ra vẻ thích thú. Đông Hà hỏi nhỏ:

- Ba! Ba thấy... dì Niệm thế nào?

- Thế nào là sao? Ba với dì Niệm ấy à? Hai người bạn già. Thế thôi. Ba và dì ấy xem nhau như tri kỷ.

- Nhưng hồi xưa?

Ba cau mày nói:

- Hồi xưa thì khác. Nhưng con hỏi làm gì?

Đông Hà cười nhẹ:

- Dì Niệm lưu lại đây lâu là vì ba, nếu không thì dì đã theo đoàn ra Trung lại rồi.

- Ba biết.
- Con thấy... thương dì ấy thế nào!
- Nhưng con hãy biết rằng có nhiều hoàn cảnh khiến người ta chỉ có thể là bạn thiết, mà không thể thành vợ chồng. Con hiểu chứ?

Thấy Đông Hà định nói nữa, ba đẩy tay Đông Hà:

- Đi coi bánh đi! Bánh khét là hỏng hết công lao.

Rồi ba vặn radio nhỏ nhỏ. Đông Hà đi ra đằng sau. “Nhà bếp” do Đông Hà vừa mới thành lập, gồm một cái lò than hồng, trên đó có một nồi bánh. Đông Hà cẩn thận giở cái vung trên đó cũng xếp đầy than hồng. Mùi thơm bay lên. Mặt bánh đã vàng đều. Đông Hà nghe có tiếng xuýt xoa đằng sau lưng. Cậu trai tên Len đã đứng đó. Hắn hỏi:

- Bánh “ga-tô” phải hông cô?
- Phải. Anh Len ngửi thấy mùi thơm chưa?
- Thơm lắm! Nè, tui có mua thêm rau sống cho cô đây. Phên này ăn chả giò bằng thích.

Đông Hà nhắc nồi bánh xuống. Len lật rau thành thạo như một đầu bếp. Đông Hà vừa múc nước trong lu đổ vào ấm, vừa nói:

- Ngày thường anh Len nấu cơm cho ba tôi ăn, hôm nay anh phải ăn chả giò tôi làm thật nhiều nghen!

Len chớp mắt, có vẻ cảm động, nói:

- Ăn chứ! Nhưng... tui ăn nhiều lắm đó.

Đông Hà cười:

- Không sao. Tôi đã làm rất nhiều, anh Len ăn tha hồ. Ăn xong, tôi dành phần rửa chén.

Len lắc đầu nguầy nguậy:

- Í, đâu có được. Tui rửa chứ. Cô còn phải về. Đường về nhà cô xa lắm phải không?
- Xa thì xa, tôi đi xe ngoài mà! Hôm nay tôi không có đi xe đạp.
- Ừ phải phải, cô là con gái chứ bộ võ sĩ sao?

Đông Hà đứng yên nhìn Len rửa rau, nghĩ đến lúc hắn nói chuyện ấm ớ với ba chắc ba cũng phì cười. Đông Hà ngồi xuống, nói nhỏ:

- Anh Len, tôi muốn ở lại đây đến ngày mai tôi về. Không biết ba tôi

chịu chẳng?

Len giật mình, nói:

- Sao được? Cô phải đi học...
- Ngày mai chủ nhật.
- Cũng không được. Đâu có chỗ cho cô ngủ. Tui con trai, tui nằm ghế bố. Hết chỗ rồi. Cô phải về nhà của cô chứ!

Đông Hà thở dài. Đàng nhà trước, tiếng hát trong radio vọng ra những lời thốn thức. Ta không được hưởng ở đây một đêm dài trăn trọc, như ba đã bao năm sống như thế. Đêm xuống trong Khu Tê Liệt chắc còn buồn hơn cả ban ngày.

Ở đây, Đông Hà đã thấy, trừ khu chợ nhỏ là hơi có vẻ nhộn nhịp, mọi nơi đều mang một vẻ trầm lặng. Có một rạp hát nhỏ nhưng chắc ba chưa hề nhìn thấy màn ảnh. Cuộc sống đã nằm yên sau cánh cửa xanh bạc màu kia rồi.

Đông Hà đứng dậy, bước ra nhà trước. Tiếng nhạc còn rỉ rả đều đều. Ly cà phê đặt bên chiếc bình hoa Cúc vàng Đông Hà mới cắm đã cạn hết. Nhưng hình như ba đang ngủ. Đúng như ba đã nói, ba sống với thời gian riêng, quy luật riêng của ba. Ba ngủ khi không muốn nghĩ ngợi. Cà phê đối với ba vô tác dụng. Trong thời gian này Đông Hà sẽ sắp món ăn ra bàn và nhờ Len đi mua nước ngọt.

Đông Hà tắt máy hát, và nhét lại tấm “drap” giường bị sút ra , thò xuống đất. Khi đưa tay nhét mép vải xuống dưới nệm, Đông Hà chạm phải một quyển sách, bèn rút lên. Một quyển sổ dày. Đông Hà lật vài trang, chợt nghe tim đập mạnh. Nhật ký của ba. Nỗi lòng của ba gói ghém trong này. Đông Hà cảm thấy tội lỗi khi bàn tay lật quyển nhật ký. Nhưng những dòng chữ ở một trang giữa đã đập vào mắt. Đông Hà len lén ngồi xuống nệm, giờ ra:

.....

“ Ngày... tháng... năm...

Sáng nay tôi nhìn chân tôi thật kỹ, không hiểu vì sao thấy rất xa lạ. Da khô lại như da rắn, còn bàn chân thì teo nhỏ như chân một đứa bé. Bên chỗ mất nguyên cả chân mặt, tôi không cảm thấy gì. Kể ra tôi đã mất đi những cảm giác và khả năng di chuyển của chân tôi đã bao nhiêu năm rồi, thời gian thật triền miên. Nhưng cái ý nghĩ mỗi khi bắt đầu một ngày là một ý nghĩ mới mẻ. Phải chăng đến khi ý thức về mình dừng lại một chỗ, không còn thay đổi nữa, là lúc hai tay buông xuôi, mắt nhắm lại và hồn bay đi?

.....

Nghĩ đến cái chết, tôi lại liên tưởng đến hạnh phúc. Với tôi, có một điều kỳ quặc là hạnh phúc có thể làm tôi chết. Cho đến hôm nay, tôi cũng vẫn chưa thấy hạnh phúc. Cũng không nghĩ rằng tôi đang đau buồn. Vì thế tôi mong chờ đến cái ngày tôi được nhìn thấy Đông Hà, để tôi biết tôi hạnh phúc hay đau khổ. Tôi muốn nhìn thấy con gái tôi, vững vàng, can đảm và giàu nghị lực. Tôi muốn con gái tôi đủ sức quật ngã những khó nguy. Tôi mong nó sẽ theo nghề thuốc. Nó sẽ làm một người giống như mẫu người mà tôi không bao giờ quên, khi tôi thức giấc lần đầu tiên sau cuộc giải phẫu. Một ánh mắt hiền dịu, một nụ cười nhân hậu và đôi bàn tay êm ái khiến tôi cảm thấy đời sống nhờ đó mà lên tới tột đỉnh của bằng an.

Tôi muốn Đông Hà có thật nhiều tình cảm. Phải, một con người vừa có nghị lực vừa giàu tình cảm chắc sẽ sống đời đáng sống. Tôi rất lo ngại vì không được trực tiếp giáo dục con mình. Tôi sợ con gái tôi bước ra đời giữa một xã hội không vững vàng về tình cảm. Tôi muốn nó có đầy đủ những xúc động, những thủy chung của một trái tim người. Chính sự thiếu thủy chung của mẹ nó làm tôi mất cả niềm tin. Ôi, nếu Đông Hà biết rằng tôi đang hướng về nó bằng tất cả mơ ước và tình thương của một người tuyệt vọng!!! Tôi đang chờ đến cái ngày mà cha con tôi nhìn thấy nhau.

Và đến đó, nếu tôi thấy con gái tôi, Đông Hà, có đủ những đức tính và hoài bão giống như tôi mong mỏi, tôi sẽ yên lòng kết thúc những năm tháng trữu nặng chờ đợi, khắc khoải, buồn bã, ray rứt. Vâng, tôi sẽ tự diệt.....

.....

Ngày... tháng... năm...

.....

”

Đông Hà kinh ngạc mở to đôi mắt. Ba đang cựa mình. Đông Hà vội nhét quyển nhật ký xuống dưới nệm lại như cũ. Ba mở hé mắt. Đông Hà đứng lên. Nhưng có một sức mạnh vô hình làm Đông Hà ngồi phục dưới chân giường, và gục đầu lên nệm, Đông Hà khóc nức nở. Nghe như vọng từ một cõi lạnh lẽo nào, tiếng ba hỏi:

- Có việc gì con khóc? Đông Hà?

**

Bóng trắng vờn vĩa một lát, rồi rõ dần thành một bà tiên, cúi xuống, nâng Đông Hà dậy, êm đềm hỏi:

- Sao con khóc, Đông Hà?

Qua sương khói, Đông Hà thấy gương mặt của bà tiên mờ ảo, thanh thoát. Gương mặt của mẹ, của mợ Phong, hay của dì Niệm? Đông Hà đáp trong tiếng nghẹn ngào:

- Con sợ ba con chết. Có cách nào để ba con khỏi chết không, bà tiên?

- Ngăn một người khỏi chết ư? Ta chỉ làm cho hiện ra một con cá trong chiếc giỏ của cô Tấm, hay làm cho những xương xóc biến thành bạc

vàng, quần áo. Ta chưa bao giờ ngăn cản ý định của một người muốn chết. Muốn khỏi chết, chỉ có lòng người ấy quyết định.

Đông Hà khóc thốn thức. Phép tiên cũng đành bó tay rồi. Bóng trắng chập chờn như muốn đi. Đông Hà níu bà tiên lại:

- Giúp con với, bà tiên ơi!
- Ta chịu thua. Chỉ còn một cách...
- Thừa bà tiên, cách nào?
- Khi nào ba con chết, ta sẽ làm cho ông sống lại, thế thôi.

Rồi bà tiên bay đi. Sương khói lại mịt mù trước mắt Đông Hà...

Mơ hồ, Đông Hà thấy mình đứng trước cánh cửa xanh bạc màu. Không dám gõ cửa, cũng không lên tiếng gọi. Run run, Đông Hà đẩy cửa bước vào. Đông Hà nhắm mắt lại... Nếu ta chứng kiến ba đang nằm trên giường, mắt nhắm kín, và trên bàn, chai thuốc độc đã cạn? Nếu ta thấy ba gục ở đó với một lưỡi dao đâm vào tim? Nếu ta thấy ba lơ lửng giữa phòng??? Đông Hà cắn chặt môi bật máu và mở mắt... Ba đang đứng trước mặt, oai vệ như một viên đại tướng. Ba mặc đồ trận và đang tiến tới bằng những bước vững vàng. Ba dang hai cánh tay. Đông Hà chạy đến, khóc òa sung sướng. Ba to lớn, mạnh mẽ! Ba can đảm, oai hùng! Con đã biết phút giây cảm động là như thế nào rồi! Ba không bao giờ chết. Ba không bao giờ tự diệt. Chắc lòng ba đã muốn thế. Ba phải sống vì ba đang là đại tướng. Nhưng dù ba là tướng hay là quân, đời đời ba vẫn là chiến sĩ. Con phải khâm phục ba và hãnh diện về ba. Mọi người đều nể trọng ba. Phải không ba? Đông Hà nói gì ba cũng ừ. Và ba đưa Đông Hà đi chơi khắp mọi nơi. Hai cha con đi trên một chuyến tàu hỏa chạy suốt dọc từ Nam ra Bắc. Đông Hà không phải học Địa dư. Đã thuộc hết các tỉnh trên đường đi. Đã quen mặt hết các thành phố. Đã nói được những tiếng địa phương. Ở nơi đâu cũng có người ra mừng đón ba. Người ta nhớ ơn ba, dựng đài kỷ niệm ghi công ba. Con của ba được ngẩng mặt lên, hãnh diện vì máu của ba đã có lần đổ xuống thấm vào đất. Hai cha con được mời vào trú ngụ ở từng nhà. Không phải trả tiền vì những ngôi nhà đó nhờ ba đã được dựng lên. Hai cha con ăn cơm cũng khỏi trả tiền, bởi những bông lúa, ngọn rau nhờ ba đã được vun trồng.

Ở một con suối, hai cha con dừng lại. Mặc cho tàu hỏa chạy đi, sẽ có chuyến khác đến đón. Ba dẫn Đông Hà đi dọc theo bờ suối. Đông Hà lắng nghe tiếng chim hót trên ngọn cây, tiếng nước róc rách qua những ghềnh đá. Ba ngồi xuống trên một rễ cây đại thụ, ngược nhìn trời xanh. Ba kể lại cuộc đời ba bằng giọng êm đềm. Không phải là lời nói, mà như một khúc ca. Trong khúc ca có cả tiếng chim hót ngày ba còn là thư sinh, có cả tiếng cầu kinh của dì Niệm, có cả tiếng cười của mẹ và âm vang tiếng đạn bom nửa đời. Đông Hà nói ba đừng kể nữa. Hai cha con muốn băng qua bên kia suối, ở đó có một giáo đường. Đông Hà muốn vào cầu nguyện cho những người đã chết vì chiến cuộc và cầu nguyện cho những ngày hòa bình kéo dài mãi mãi. Ba dẫn Đông Hà bước lên từng móm đá. Nước trôi phẳng phẳng như muốn đẩy xô những chướng ngại vật. Nhưng ba to lớn, mạnh mẽ, vững vàng, ba chống lại dòng nước. Đông Hà đã leo lên đến bờ. Ba còn đứng lại trên một tảng đá đầy rong rêu. Ba ngược mặt nhìn trời. Đôi mắt ba chứa chan nguồn hạnh phúc. Nhưng ba đã nói hạnh phúc có thể làm ba chết. Bên này suối Đông Hà vẫy tay. Ba thả lơ hai chân. Ba buông lỏng sức sống. Nước đẩy ba ngã trượt trên rong rêu. Ba bị nước cuốn trôi như một chiếc lá. Đông Hà gào khóc và kêu gọi bà tiên. “Khi nào ba con chết, ta sẽ làm cho ông sống lại”. Đông Hà gọi khan cả tiếng, vẫn không thấy bà tiên hiện ra hỏi sao con khóc. Đông Hà xấu số hơn cô Tấm, hơn cả Lọ Lem. Ba đã trôi xa và từ ngôi giáo đường kia vọng ra tiếng kinh cầu, tiếng chuông đổ liên hồi và cả tiếng khóc ngất...

Mười hai tiếng, chuông đồng hồ gõ vang vọng trong đầu và Đông Hà mở choàng mắt ra, thấy mình đang ngồi ở bàn học. Đèn vẫn thắp sáng. Hình như nước mắt tự lúc nào đã làm lấm lem những dòng mực xanh trên giấy. Đông Hà bàng hoàng gấp vở lại. Bài toán cho ngày mai chưa soạn xong. Nhưng tâm trí bây giờ mông lung như còn trong giấc mộng. Vẫn còn nghe tiếng chuông nhà thờ lẫn quất đầu đây. Đúng nửa đêm rồi. Chắc không còn ai thức. Dì Niệm chiều nay đến thăm cậu mợ Phong, và ở lại một đêm để tâm sự với mợ. Giờ này có lẽ dì cũng đã ngủ say. Không ai biết Đông Hà

vừa trải qua một giấc mơ hãi hùng. Mà không phải chỉ đêm nay, đêm nào Đông Hà cũng thức khuya và ngủ quên ở bàn học, chập chờn thấy đủ những mộng mị lạ thường. Rồi khi vào giường, cũng lại thấy chiêm bao. Giấc mơ nào cũng kết thúc bằng cái chết của ba. Đông Hà thấy đủ mọi cách chết, thấy ba trong đủ khuôn mặt, đủ hình thái. Có khi ba chết đau đớn, cùng cực. Có khi ba chết thoải mái, tuyệt vời. Sự khủng hoảng này đến bao giờ mới dứt? Từ hôm đọc được mấy dòng nhật ký của ba, Đông Hà đau khổ chưa từng thấy. Biết cầu cứu với ai? Biết nói gì với ba? Đông Hà chỉ biết khóc, và luôn lo sợ một lời nói, một hành động của mình hay của một người nào đó sẽ làm ba nhớ đến cái ý định ghê gớm ấy. Đông Hà muốn ba quên đi hai chữ “tự diệt” mà ba đã nghĩ đến không biết trong một phút giây buồn khổ hay hy vọng nào. Có thể ba đã quên. Ba vẫn vui vẻ và chờ đợi những buổi Đông Hà đến thăm. Ba cười nhiều hơn. Ba ăn uống nhiều hơn. Ba chịu để cho Đông Hà treo thêm tranh ảnh trên tường và cắm một bình hoa để trên bàn. Ba sẵn sàng đọc cả những tạp chí dành cho tuổi thơ mà Đông Hà mua đem vào. Ba chiều ý Đông Hà, bảo thằng Len đi mua sơn về sơn lại những cánh cửa, quét bụi bặm mạng nhện trên trần nhà. Ba chịu uống thuốc bổ, giảm bớt hút thuốc lá. Ba có vẻ đang sống vui tươi. Vì có Đông Hà. Nhưng có lẽ ba chưa quên đâu. Ba hay nhắc đến hạnh phúc. Hạnh phúc có thể làm ba chết. Mỗi khi nói như thế ba cười khề khà giống như nói đùa cho vui. Nhưng ánh mắt ba lạ lùng. Giọng cười của ba kết thúc như một tiếng thở dài. Giống như ba đang sống để kết thúc những năm trữu nặng chờ đợi, khắc khoải, buồn bã, ray rứt... Vì đã có cái ngày mà Đông Hà nhìn thấy ba, ba nhìn thấy Đông Hà. Ba thấy con có đủ sức đi một mình vững vàng trong đời sống rồi. Nhưng Đông Hà có đứng vững không, nếu một ngày kia ba thực hiện ý định “tự diệt”? Ba có biết Đông Hà đang tự chiến đấu với chính tư tưởng mình, với từng ly từng tí hành động và lời nói mỗi khi đến thăm ba, rồi phải chìm mình vào những giấc mơ khủng khiếp mỗi khi về nhà? Không còn nuốt trôi một bài học nào vào trí óc. Sức khỏe giảm sút mỗi ngày. Đông Hà thấy bất an khắp người sau mỗi giấc ngủ.

Thốt nhiên, Đông Hà muốn cầu nguyện. Không phải để van xin có một bà

tiên hiện ra hỏi “Tại sao con khóc?”. Mà để cho tâm hồn được một chút bình an. Chỉ có cách đó để chống chọi với hoàn cảnh mà thôi. Đông Hà rời bàn học, đến thắp một nén nhang trên bàn thờ Phật. Khói hương tỏa ra trong không gian lặng như tờ. Đông Hà không biết phải cầu nguyện những gì, đứng sững ở đó và chưa bao giờ thấy cô đơn như lúc này.

- Đông Hà! Cháu học khuya vậy sao?

Tiếng của dì Niệm. Giọng nói êm ả như giọng của bà tiên trong giấc mộng hứa giúp đỡ Đông Hà. Đông Hà quay lại và gặp đôi mắt của dì Niệm long lanh sáng. Một gương mặt nhỏ nhắn, hiền từ, không che giấu được rằng ngày xưa đã có một thời dì làm mê mết các cậu trai trường tỉnh. Vẻ nhân ái thuần khiết của dì có thể khiến kẻ đối diện dù đang đau khổ tuyệt vọng cũng tìm được một chút an tâm. Tại sao dì không phải là mẹ ruột của ta? Tại sao dưới mái nhà cô quạnh của ba, dì không hiện diện như một bà tiên hạnh phúc?

- Cháu vẫn thức khuya như vậy. Dì chưa ngủ sao ạ?

- Chưa.

- Cháu tưởng dì và mợ cháu đã ngủ say.

Dì Niệm ngồi xuống ghế, thở ra:

- Mợ Phong đã ngủ rồi. Dì thao thức mãi, thấy có đèn sáng, biết cháu còn thức nên dì ra nói chuyện với cháu.

Đông Hà ngồi xuống chiếc ghế đối diện với dì Niệm, buồn bã nói:

- Cháu vừa mới ngủ quên ở ngoài này.

- Như vậy cháu nên đi ngủ sớm, sáng cháu dậy sớm học bài, trí óc sẽ minh mẫn hơn.

Đông Hà cúi đầu:

- Cháu khổ sở quá dì ơi!

Dì Niệm trố mắt, hỏi:

- Có chuyện gì? Sao vậy Đông Hà?

- Ba cháu...

- Thế nào?

Đông Hà nghẹn lời:

- Ba cháu muốn bỏ cháu mà đi.

Dì Niệm chưa hết ngạc nhiên:

- Ông đi đâu?

- Đi... rất xa, không ở gần với cháu.

Dì Niệm cười:

- Ông nói dọa cháu đấy! Ông không đi đâu cả. Có một lần dì đến thăm, ba cháu nói ông đã nhận căn nhà đó, chiếc giường đó vào cuộc đời ông luôn rồi.

- Đúng rồi dì ơi!

Đông Hà khóc ngon lành. Dì Niệm như chợt nghĩ ra điều ghê rợn mà Đông Hà không dám nói. Dì bước tới ôm lấy vai Đông Hà, nói như vỗ về:

- Đừng khóc, Đông Hà! Nói cho dì nghe hết đi! Khóc lóc làm cho ta mất cả ý chí. Dì thấy cháu đang mềm yếu đó.

- Nhưng cháu không thể nào an tâm được, vì cháu mới khám phá rằng ba cháu có ý nghĩ tự diệt...

Dì Niệm giật mình:

- Từ bao giờ?

- Ba cháu viết trong nhật ký từ lâu rồi, tình cờ cháu đọc được. Cháu lo sợ quá!

Dì Niệm thở dài:

- Vô lý! Không lẽ...

- Ba cháu có những ý nghĩ kỳ lạ lắm dì ơi! Bây giờ cháu muốn bỏ hết tất cả để đến ở với ba cháu. Cháu muốn có mặt bên cạnh ba cháu cả ngày, cả đời...

- Đừng, Đông Hà. Nếu cháu làm thế ba cháu sẽ có ý nghĩ rằng ông là gánh nặng của cháu, và ý nghĩ kia sẽ dễ dàng thực hiện hơn nữa.

- Nhưng tại sao ba cháu muốn chết?

- Bình tĩnh đi, Đông Hà! Để dì nghĩ với cháu.

Dì Niệm buông mình xuống ghế, đưa tay bóp trán. Đông Hà nhìn dì không chớp. Nếu như dì sẽ thản nhiên mà nói như bà tiên trong giấc chiêm bao ban nãy: “Muốn khỏi chết, chỉ có lòng người ấy quyết định”, thì sao nhỉ?

Đông Hà bỗng nghĩ đến một điều, vội hỏi dì Niệm:

- Thừa dì, cháu có ý nghĩ này...
- Chi đó cháu?
- Cháu nghe bạn cháu nói, những người Công giáo không bao giờ có ý định tự tử, phải không dì?

Dì Niệm gật đầu:

- Phải rồi cháu. Đó là một hành động bị cấm.
- Dì, dì khuyên dì ba cháu. Dì thuyết phục ba cháu, dì nhé!
- Chuyện ấy dì đã nghĩ đến, nhưng...

Trên gương mặt điềm đạm của dì Niệm, tự nhiên có những nét khổ sở hiện ra. Chừng như dì đang nhớ lại một đoạn đời nhiều kỷ niệm sâu đậm vô cùng.

- Nhưng... cháu có biết rằng ngày xưa chỉ vì vấn đề tôn giáo mà ... mà hai người bạn phải xa nhau không?

Đông Hà nói thật nhỏ:

- Cháu biết... dì và ba cháu...còn hơn cả hai người bạn nữa.
- Dì không giấu điều đó.
- Cháu đã tìm hiểu dì qua mẹ Phong. Dì hiểu cho cháu rằng vì cháu quý mến dì lắm. Cháu vẫn có cảm tưởng là nếu có dì...

Đông Hà bỏ lửng câu nói, tự kềm chế mình lại. Dì Niệm nói:

- Dì cũng không ngại khi tâm sự với cháu. Cháu có biết rằng khi xưa, ở tỉnh nhà, ba cháu và dì đã yêu thương nhau vô cùng. Nhưng vì tôn giáo, chỉ một sự khác biệt rất nhỏ bé mà sâu xa ấy, hai người không thể tiến tới. Từ sự xung khắc ấy, nảy ra nhiều vấn đề nữa, ở tuổi cháu... chưa hiểu được đâu.

- Cháu thấy nhiều người yêu nhau, sẵn sàng san bằng những trở ngại.

Dì Niệm cười, nụ cười vừa bao dung, vừa xót xa:

- Ba cháu nặng lòng với truyền thống gia đình. Dì thì không thể bỏ đạo. Mỗi người đều cảm thấy người kia có lý. Dì lại trót sinh ra làm một con người không đơn giản như những người phụ nữ khác. Càng ngày dì càng cảm thấy dì không mơ ước một hạnh phúc thông thường. Dì có một cái nhìn khác về cuộc đời. Dì thích làm việc. Dì thích sống cho nhiều người, thích sống trong những môi trường rộng rãi. Thế nên, dù rất yêu quý

ba cháu, dì đành phải xa ông. Đến nay dì cũng đang thực hiện ước nguyện của dì. Gặp lại ba cháu trong một cảnh ngộ thật đau lòng. Dì ở lại đây lâu... là vì vậy.

Dì Niệm thở dài:

- Nhưng hiện nay, ba cháu và dì chỉ còn là hai người bạn, biết dì có khuyên nhủ được ông không?

Đông Hà nghe trên hai mắt mình như đã khô lệ. Thấy thương mến người đàn bà kia như đang thương mình. Dì Niệm nắm tay Đông Hà, nói:

- Đôi lúc dì cũng băn khoăn lắm. Dì tự hỏi tại sao mình không đơn giản như bao nhiêu người? Tình yêu, tôn giáo, lý tưởng, cái nào hơn? Chắc đến chết dì vẫn chưa trả lời được. Có lẽ cái hạnh phúc của mình, chỉ có kẻ khác mới nhìn thấy phải không Đông Hà?

Rồi cúi xuống thấy đôi mắt Đông Hà ngây thơ như hai vì sao nhỏ, dì Niệm cười:

- Dì nói lung tung, nghe nặng đầu lắm hử? Dì hứa sẽ đến thăm ba cháu một lần nữa trước khi dì ra Trung. Dì sẽ khuyên ông bằng tất cả tình bạn của dì.

Đông Hà hoảng hốt:

- Dì sắp đi? Bao giờ hử dì?

- Chắc nội trong tuần này. Xin được máy bay là dì đi.

Đông Hà thờ người ra. Không ai còn lời gì để nói. Chỉ nghe tiếng gõ đều nhịp của chiếc đồng hồ treo trên tường. Giống như tiếng mõ khua trong một ngôi chùa đã không còn ai đến van xin sự phò hộ. Và Đông Hà mơ màng thấy làn khói cuối cùng từ cây nhang đã cháy hết bay vút lên rồi biến mất dần như bóng áo trắng của bà tiên.

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Đông Hà

Chương 4

Đơn kêu lên hoảng hốt:

- Đông Hà! Đông Hà sao vậy?

Rồi Đơn dành dắt xe đạp cho Đông Hà. Cử chỉ ấy làm Đông Hà xúc động. Một ngày rồi Đông Hà không đi học, không gặp Đơn đứng ở “dưới cây Còng bé nhất”, Đông Hà có cảm tưởng hai đứa đã giận nhau vì một lý do nào đó rất mơ hồ, rất vô lý. Nhưng rồi lại thấy Đơn ở trước cổng trường, nơi con đường thơ mộng muôn đời. Đơn không có một chút nào xa lạ. Đơn không tỏ vẻ giận hờn. Đơn vui vẻ và chân thật. Tự nhiên Đông Hà nghe cay xé hai mắt. Đơn lo lắng hỏi:

- Đông Hà bị bệnh phải không?

- Sao Đơn biết?

- Diễm Phúc nói. Hà xanh xao thấy rõ. Đến nay Hà đã bớt nhiều chưa?

Đông Hà gượng cười:

- Hà khỏe rồi. Tại... tại Hà học nhiều quá đấy. Không sao đâu!

- Lại giấu Đơn nữa rồi!

- Đâu có!

Rồi Đông Hà cúi xuống. Những âu lo bàng hoàng lại vồ chụp đến làm Đông Hà choáng váng. Lại nghĩ đến ba và quãng đường dài đến Khu Tê Liệt. Nghĩ đến nỗi chết đang ám ảnh ba và những ngày đau thương sẽ đến cho mình. Đông Hà nhìn Đơn... Ta có đang quý mến Đơn như ngày xưa dì Niệm đã quý mến ba không? Tình cảm giữa ta và Đơn là thứ tình cảm gì? Nó có xứng đáng để so sánh với tình yêu của ba và dì Niệm hay của ba với mẹ không? Đông Hà thấy nó bàng bạc quá, dịu dàng quá! Nhưng sao Đông Hà luôn luôn cảm thấy cần phải có Đơn trong đời sống. Nếu đúng vậy, sao không kể lể với Đơn, cho Đơn hiểu rằng Đông Hà đang ở trong một tâm trạng khủng hoảng nặng nề?

- Đông Hà!

Đơn gọi thật nhẹ. Đông Hà chờ đợi. Đơn nói:

- Đơn có một món quà dành cho Hà.
- Quà gì vậy?
- Nhưng Đơn chưa cho Hà ngay đâu.
- Hà biết rồi, quà sinh nhật của Hà phải không?
- Không phải.
- Đơn làm Hà hồi hộp...

Chuông reo làm câu chuyện lâm cầm bị cắt ngang. Đơn đưa xe cho Đông Hà:

- Hà vào học đi! Ngày mai gặp nhau Đơn sẽ nói tiếp.
- Trưa nay...?
- Trưa nay Đơn ở lại trường để tập cho ban hợp ca. Hà về trước đi nhé!

Đông Hà gật đầu, rồi dắt xe vào trường. Đơn nói với theo:

- Đông Hà! Nhớ dưỡng sức cho mau hết bệnh.
- Cám ơn Đơn.

Đông Hà nghe tiếng mình loãng ra trong tiếng lao xao của bầy nữ sinh. Đi ngang trước mặt cô giám thị, tất cả học sinh đều giở nón mũ ra, rồi lần lượt đi vào trường. Trường vẫn dễ thương như vậy. Bạn bè vẫn hồn nhiên như bao ngày. Không ai biết đến những xáo trộn của từng cá nhân. Ở nơi kia, ba cũng không sao biết được Đông Hà đang sút kém về tinh thần và sức khỏe. Ai đi phía trước như là cô Thoa. Đông Hà muốn tránh mặt cô nhưng cô đang tình cờ quay lại. Cô gọi:

- Đông Hà!

Đông Hà chào:

- Thưa cô ạ.
- Hai ba bữa nay sao cô không thấy em?
- Thưa cô, em bị ốm.
- Khổ chưa! Hèn gì cô thấy em có vẻ mệt lắm đó. Nè Đông Hà, hôm văn nghệ tổ chức bên trường nam hay lắm, nhưng cô nghĩ rằng nếu có em chắc còn tuyệt hơn.
- Dạ.

- Diễm Phúc hát dân ca cũng hay lắm. Nhưng có phần ca Huế, Diễm Phúc chưa rành

- Dạ.

Cô Thoa ngạc nhiên:

- Đông Hà, em vẫn còn ốm sao?

- Thưa cô, em đã khỏi.

- Sao em như là thất thần vậy? Cô định hôm nay gặp em, bàn với em về buổi văn nghệ sắp tới của hai trường.

- Thưa cô, sao ạ?

- Thì phải có Đông Hà chứ sao! Cô thì định tổ chức văn nghệ lửa trại ở trường mình, nhưng dường như trường nam có ý kiến tổ chức ở một nơi khác, không ở trong khuôn viên hai trường nữa.

Đông Hà chỉ biết “dạ” nhিপ, không cảm thấy một chút hứng thú nào. Cô Thoa nói:

- Thôi, em vào lớp đi kéo trẻ. Có tin gì cô sẽ báo cho các em sau. Nhớ nhé, kỳ này mà bạn chuyện riêng nữa thì cô giận luôn đó!

- Dạ. Thưa cô em đi.

... Ra chơi, Đông Hà gặp Mùi Hương và Xuân Lý. Hai đứa réo ngay từ đằng xa:

- Đông Hà! Diễm Phúc đang đi tìm mì đó!

- Hả ở đâu?

- Ở quán bánh mì.

- Làm như tao là chúa ăn vặt.

Xuân Lý nắm tay Đông Hà, hỏi:

- Mì bị bệnh gì mà ốm o dữ vậy?

- Tưởng tượng! Tao vẫn khỏe như voi.

Mùi Hương lườm dài:

- Nó mà bệnh? Cảm mạo đó!

Đông Hà cốc đầu Mùi Hương một cái, nói:

- Mì ăn nói vậy à? Ừ, đến khi có chuyện gì mì mới tin là bệnh thật.

Mùi Hương hóm hỉnh:

- Tao không bao giờ tin. Vì mi còn giấu tui tao nhiều chuyện quá. Diễm Phúc cũng thông đồng với mi, không hé môi cho tui tao biết gì hết. Tui mi ghê thật.

Đông Hà vuốt giận bạn:

- Ủ, tao còn giấu tui mi nhiều chuyện, nhưng có ngày tao sẽ nói.

Xuân Lý cười:

- Khỏi cần nói tui tao cũng biết.

Rồi rút nhẹ vào tai Đông Hà:

- mấy ngày không gặp mi, anh chàng Đơn buồn bã lắm, cứ tìm Diễm Phúc hỏi thăm hoài. À, cái hôm văn nghệ bên trường nam đó, mặt anh chàng ỉu xiu thấy tội. Rồi mi biết sao không, chắc là vì buồn quá cho nên...

- Làm sao?...

- Anh chàng hát một hơi mười bài du ca, báo hại “bà con” vỗ tay muốn chết. Toàn những bài mi thích không hà.

- Gớm! Tui mi suy diễn tài quá. Cho tao xin đi!

Mùi Hương nói:

- Diễm Phúc kìa! “Trái tim bằng sáp” tới!

Xuân Lý cũng trêu:

- “Sứ giả văn nghệ” tới!

Rồi hai đứa kéo nhau đi chỗ khác. Diễm Phúc đưa ra một khúc bánh mì:

- Tặng mi, Đông Hà! Còn mệt không?

- Vẫn còn.

Hai đứa ngồi ở một bậc thềm. Diễm Phúc hỏi:

- Có gì lạ không? Bác vẫn vui chứ?

- Ba tao vẫn vui, vui hơn khi tao mới gặp.

- Nhưng sao mi chờ đần vậy?

Đông Hà đang đưa bánh mì lên miệng toan cắn, chợt ngưng lại, buồn rầu:

- Diễm Phúc, tao có nên nói cho mi nghe không?

Diễm Phúc trố mắt hỏi:

- Gì vậy? Chẳng lẽ tao với mi phải khách sáo với nhau như vậy? Mi có còn giấu tao chuyện gì nữa hử?

- Mi vẫn chưa nói với ai?

Diễm Phúc gật đầu:

- Tao vẫn giữ kín cho mi.
- Mi biết đó, tao rất mong tất cả các bạn biết mặt ba tao. Nhưng phải có dịp mới nói được. Tự nhiên mà tao hay mi khai thì cũng vô lý.
- Dĩ nhiên.
- Chuyện đó không quan trọng. Với tao, hiện giờ tao đang nhức đầu vì một chuyện... Mà thôi, mi có biết cũng không ích lợi gì. Không ai cứu vãn được gì hết.

Diễm Phúc ngạc nhiên:

- Sao vậy? Chuyện gì ghê gớm vậy?
- Không có gì ghê gớm, nhưng tao linh cảm là nó đang đến. Tao phải làm gì đây? Trời ơi!...

Rồi Đông Hà ôm đầu. Trước mặt, những bóng trắng chập chờn, quay cuồng. Trên cỏ xanh đã lốm đốm những cánh hoa Phượng đầu mùa hè rụng rơi, đỏ tươi như màu máu. Kể cả những gì nên thơ nhất giờ đây đối với Đông Hà cũng thành những hình ảnh hãi hùng.

Giọng Diễm Phúc êm êm:

- Đông Hà ! Ba mi làm sao hở?

Đông Hà dụi mắt, cố xua đuổi những hình ảnh hắc ám trong đầu, rồi nói:

- Thôi, nói chuyện khác đi, Diễm Phúc.
- Chuyện khác hở? À... à, Đơn hỏi thăm mi hoài.
- Tao mới gặp Đơn hồi sáng sớm.
- Mấy ngày mi ốm, Đơn rủ tao đến thăm mi. Nhưng tao lại sợ là mi đi thăm bác, nên tao nói thôi. Ai dè mi ốm thật.
- Đơn có nói gì nữa?
- Nói gì à? Có hỏi nhiều lắm.
- Chuyện gì?
- Hỏi... có phải mi quen người khác không?

Đông Hà giật mình:

- Chết! Rồi... mi trả lời sao?

Diễm Phúc cười:

- Tao nói ừ.

- Chết tao rồi!

Đông Hà đưa hai tay lên đầu, rồi rên rỉ:

- Diễm Phúc ơi, mi ác quá!

- Chứ tao biết nói sao cho phải? Tại mi cứ úp úp mở mở làm cho Đơn nghi, ráng chịu.

Đông Hà ngẩn ngơ. Diễm Phúc để yên như vậy rồi một lúc sau phì cười:

- Mi đang rửa thằm tao đó phải không?

- Chứ gì nữa.

- Ăn đi! Rồi tao nói cho mà nghe. Không che chở mi thì che chở ai?

- Mi nói thật không?

- Nè, tao phải giải thích lòng thông với Đơn như thế này: Đông Hà đang xúc tiến lập một thư viện nhỏ tặng cho Khu Tê Liệt ở trại X. nên phải đi xin sách và lo lắng suốt ngày.

- Rồi... sao nữa?

- Và Đông Hà cũng dự định tổ chức văn nghệ giúp vui cho những người trong đó.

Đông Hà run run:

- Rồi... Đơn nói sao?

- Đơn trách tại sao mi không nói cho Đơn biết, để Đơn cùng lo với.

- Trời ơi! Lại một tội cho tao.

- Không tội đâu! Đơn đang tổ chức buổi văn nghệ tuần này ở Khu Tê Liệt đó!

- Mi nói sao?

Đông Hà xúc động vô cùng. Đơn ơi! Có một mối cảm thông nào đối với Hà phải không? Hà không nghĩ rằng Đơn giàu có nên hời hợt nữa đâu!

Diễm Phúc hỏi:

- Thế nào? Buổi văn nghệ đó có mi không?

Đông Hà tưởng mình sắp khóc được:

- Có, có chứ!

- Phen này anh chàng Đơn hết buồn rầu.

- Diễm Phúc! Tao sẽ hát bài gì? Lý Ngựa Ô? Không được, lằng nhách quá! Chinh phụ ngâm phổ nhạc hay là Hòn vọng phu? Trời ơi, tao vẫn chưa

biết ba tao thích loại nhạc nào... tao sẽ hát nhạc tiền chiến hay là nhạc du ca? Ba tao thích cái gì?... hử Diễm Phúc?

**

Sân khấu nhỏ được dựng lên ở giữa một khu đất trống. Mọi người đều đồng ý không dùng rạp hát vì những khán giả không thể đem xe lăn vào đó được. Từ sáng sớm, những học sinh trường nam đem dụng cụ đến làm sân khấu, giăng phông màn và trang trí xung quanh. Các học sinh trường nữ làm những bông hoa giấy để tô điểm thêm cho sân khấu thật tươi mát. Đàn, trống và y phục cổ truyền được chứa trong “hậu trường” kín đáo và giản dị. Một nồi chè rất lớn cũng sẽ được nấu ngay tại khoảng sân rộng đó để đãi cho các “nghệ sĩ học sinh” cùng các khán giả trong Khu Tê Liệt.

Đông Hà đứng giữa sân khấu, ngắm tấm màn nhung đỏ vừa mới được treo lên. Năm giờ chiều. Sân khấu đã được trang hoàng xong. Các nam sinh đã trở về trường để chở các thứ linh tinh đến. Nắng chiều chói lọi trên tấm màn đỏ. Một nỗi vui, cùng với một nỗi buồn ứa đến cùng một lúc trong lòng. Có một niềm gì thật xúc động hòa lẫn với một cảm giác như giá băng. Đông Hà ngồi xuống, lật tập nhạc ra lẩm nhẩm lại một đoạn hay quen. Nhưng tâm trí bây giờ như mây mù. Trưa nay, lúc các bạn nghỉ ngơi ăn “cơm tay cầm” trong quán nước, Đông Hà lén ra nhà bếp rồi về cửa sau thăm ba. Len đã đi đâu vắng. Còn ba ngủ say trên giường. Có một giấc mơ đẹp nào làm ba mỉm cười. Ba bình thản như đang hưởng một đoạn đời hạnh phúc. Ba mở nhạc để ở đầu giường. Có hai nụ hoa Hồng đã thay cho những hoa Cúc vàng của Đông Hà, chắc là Len đã mua hay là dì Niệm đem tới. Hai cánh cửa đã được sơn xong. Ba đang coi dở một quyển “Sách hồng”. Nhìn những thứ đó, Đông Hà có thể nghĩ rằng ba đang yêu đời, ba đang muốn sống và rất cần sự sống, nếu không đọc tiếp nhật ký của ba. Ở những trang chót, Đông Hà vẫn đọc được những câu nhắc nhở đến sự tự diệt. Ba đang thoải mái hay ba đang tạo một bề ngoài để kết thúc một nỗi thống

khổ? Nhìn ba ngủ, Đông Hà rùng mình. Sự chết chắc cũng gần gũi với sự sống như một cái chớp mắt? Một người chết có lẽ chỉ khác với một người đang ngủ ở điểm là những ý nghĩ sẽ không bao giờ được tiếp tục nữa. Như vậy thôi! Chắc ba cũng đã nghĩ như thế. Ba đã kéo dài cuộc sống để đến ngày nhìn thấy Đông Hà khôn lớn. Những năm qua, ba sống hơn một nhà tu, hơn một pho tượng. Vì nhà tu không thấy khổ. Vì pho tượng không biết buồn. Ba có quyền hủy diệt những buồn khổ ấy. Nhưng ba ơi! Đông Hà chưa khôn lớn đâu! Đông Hà sẽ ngã xuống nếu không còn thấy ba trên cõi đời.

Cho đến lúc quỵn nhật ký được trả lại dưới tấm nệm, ba vẫn còn ngủ say. Đông Hà nhẹ nhẹ thu dọn căn phòng. Một sợi dây nhợ ngắn nằm dưới đất cũng làm Đông Hà nổi gai ốc. Đông Hà không muốn có một vật gì trước mắt ba. Đông Hà vứt bỏ hết vào thùng rác, kể cả ống thuốc nhức đầu còn đầy ắp mà Đông Hà mới đem vào cho ba hôm thứ bảy. Đông Hà trở ra và gặp Len xách một chai bia về. Len hỏi:

- Cô vào thăm ông Thư? Ông dậy chưa?

Đông Hà nói:

- Ba tôi đang ngủ.
- Sao không đánh thức ông dậy? Tôi gọi nhé!
- Đừng! Đừng anh Len.

Len ngạc nhiên đứng im. Đông Hà nói như nói cho mình nghe:

- Để cho ba tôi ngủ. Để yên... cho ba tôi quên...
- Sao vậy? Quên cái gì?

Đông Hà nói như sắp khóc:

- Cho ba tôi quên những chuyện buồn.
- Chuyện gì? Tui có thấy ông buồn gì đâu? Nhưng mà ông phải dậy chứ!
- Ờ... thì để chiều đã. Anh Len, chiều nay anh làm ơn dọn cơm sớm cho ba tôi ăn nhé! Cám ơn anh trước.
- Ăn sớm để làm gì? Á à... tui biết rồi, để ra coi văn nghệ hả?

Đông Hà cười:

- Đúng rồi! Trường tôi tổ chức đó anh Len.
- Hay quá ta!

Rồi Len mở chai bia nghe “bóc” một cái. Đông Hà hỏi:

- Anh uống bia?
- Uống chứ cô.

Hắn nốc một hơi hết nửa chai. Đông Hà rùng mình, nói:

- Anh Len, nhớ đừng để vỏ chai gần giường ba tôi.
- Cô nói gì?

Đông Hà lắc đầu:

- Không. Tôi muốn anh Len đừng cho ba tôi thấy chai bia. Ba tôi... dở rượu lắm.

Len cười dễ dãi và tiếp tục uống. Dường như tên con trai này đang muốn làm người lớn, nhưng lại ít thắc mắc để tìm hiểu về chuyện người khác. Đông Hà muốn hỏi về dì Niệm, nhưng thôi. Chắc Len cũng không biết gì hơn.

- Anh Len, nhớ dọn cơm sớm dùm tôi nhé! Khi nào bắt đầu có văn nghệ tôi sẽ vào đây.
- Cô đưa ống ra ngoài?
- Phải.

Đông Hà trở ra quán nước.

... Bây giờ lại nghĩ đến sợi dây nhợ, ống thuốc nhức đầu và vỏ chai bia... Những hình ảnh thật nhỏ nhặt nhưng không sao thoát khỏi tâm trí. Đông Hà đứng lên, lấy chiếc áo tứ thân choàng lên người, rồi tìm mảnh khăn nâu trùm lên tóc. Và đứng ở đó, tưởng tượng sau tấm màn nhung đỏ kia có hàng trăm đôi mắt, trong đó có đôi mắt thăm thiết của ba đang nhìn lên. Nghe mơ hồ bên tai có tiếng trống giục lòng người. Bên cạnh là bạn bè sắp hàng thành những người lính thú. Đông Hà cất tiếng ngâm:

- *“Trống trường thành lung lay bóng nguyệt*
Khói cam tuyền mờ mịt thức mây
Chín tầng gương báu trao tay

Nửa đêm truyền hịch, rạng ngày xuất chinh...”

Tiếng trống đã nổi lên. Chùng như mặt trời sắp khuất, chỉ còn để lại một tia yếu ớt trên tấm màn nhung đỏ. Đông Hà say sưa ngâm... Trống vẫn đánh, vẫn kêu gọi tình nước. Trên bến sông có người chinh phụ tiễn chồng, nước mắt như mưa. Ngày xưa chắc mẹ cũng ôm con đưa chân ba như vậy.

Trống gõ thưa dần... Người tráng sĩ chắc đã đi xa... Đông Hà dứt tiếng ngâm, và đứng sững như tượng đá vọng phu...

- Đông Hà hay quá! Cảm động quá!

Đông Hà giật mình nhìn lại. Đơn còn cầm hai dùi trống trên tay. Một nụ cười tán thưởng, một nụ cười vì xúc động nở trên môi Đơn. Đông Hà luống cuống nói:

- Hà “tập tuồng”... Mình không quen hát ở ngoài, sợ ra gặp khán giả khộp lăm.

- Đông Hà diễn như thật,

Đông Hà tháo mảnh khăn trên đầu, hỏi:

- Như thật là sao?

- Là làm cho người xem tưởng đây là người chinh phụ thật.

Đông Hà cười:

- Ở đây chỉ có một khán giả, mà khán giả đó lại đánh trống.

- Đông Hà chưa thấy gì ngoài kia sao?

- Cái gì hở Đơn?

Đơn bước tới, hé bức màn cho Đông Hà nhìn xuống dưới sân. Một chút nắng còn sót lại đủ chiếu sáng loáng những vòng bánh xe. Một số khán giả đã chờ sẵn ở đó, cùng với vợ con của họ. Đông Hà nghe cả tiếng trẻ nít xôn xao. Một nỗi xúc động tràn đến. Đông Hà tưởng như mình là diễn viên thật sự, sắp trình diễn trên sân khấu, mà dưới kia khán giả là những người sẽ thưởng thức bằng tất cả thân tình.

Đơn khép màn lại, rồi ngồi xuống bên chiếc bàn nhỏ. Đông Hà hỏi:

- Đơn chưa bắt micro à?

- Chưa. Việc đó lo sau. Đơn muốn nói với Đông Hà một chuyện.

Đông Hà xếp nhỏ chiếc khăn nâu, nói:

- Chuyện gì vậy Đơn?
- Đơn muốn rằng từ nay, khi Hà có việc gì phải lo, Hà hãy cho Đơn cùng lo với.
- Chẳng hạn như gì?
- Như công việc mà Hà đang làm, như là... giúp đỡ, an ủi, hoặc tổ chức sinh hoạt cho những nơi như Khu Tê Liệt này.

Đông Hà băng khuâng:

- Diễm Phúc nói quá nhiều cho Hà đó, chứ Hà không làm nhiều như Đơn tưởng đâu. Nhưng... nhờ Đơn, Hà sẽ có bạn để thực hiện được nhiều việc.

Im lặng một lát, Đơn hỏi:

- Hà nghĩ sao về Đơn?

Đông Hà ngại ngùng nhìn đi chỗ khác. Đơn lại nói:

- Hà có bằng lòng xem Đơn như một người bạn thân nhất của Hà không?
- Diễm Phúc nó sẽ ganh...
- Không, Đơn không dành vị trí của Diễm Phúc đâu. Hà có nghĩ rằng Đơn xứng đáng chia sẻ những niềm vui, nỗi buồn của Hà không?

Đông Hà không đáp. Nhưng Đơn ơi! Câu hỏi của Đơn chính là câu hỏi của Hà từ lâu. Đơn đã trả lời cho Hà rồi đó! Đông Hà bùi ngùi:

- Đơn đã chia sẻ với Hà rất nhiều.
- Nhưng Hà vẫn còn giấu Đơn.

Đông Hà nói như một lệnh truyền cho mình:

- Không, Hà không giấu nữa. Tối nay, trong buổi văn nghệ, Hà sẽ nói cho Đơn nghe.

**

Màn hoạt cảnh chấm dứt trong không khí thật u buồn. Người chinh phụ

đứng trên bến sông, thần thờ như sắp hóa đá. Một nam sinh đứng bên trong lấy một tấm kính màu tím che dần dần ngọn đèn soi sáng dãy núi. Khung cảnh tối mờ trông rất buồn. Và tấm màn nhung đỏ khép lại.

Sau mấy giây ngẩn ngơ, những người khán giả ngồi trên xe lăn vỗ tay nồng nhiệt và hết lời khen ngợi. Không khí sôi động lên với những lời bàn tán. Đêm đã xuống trên khắp khu trại. Sân cỏ đông nghẹt người xem. Không còn ai ở lại trong nhà. Lần đầu tiên có một đêm văn nghệ hoàn toàn do học sinh tổ chức, khác hẳn với những buổi trình diễn trước đây. Số ca sĩ, diễn viên và phụ tá không quá hai mươi người. Nhưng không ai thấy nhàm chán, vì những màn trình diễn thay đổi rất linh động, và chừng đó khuôn mặt đã thể hiện các vai trò rất khác nhau. Như anh trưởng ban du ca mới đàn hát sống động với các bạn ở màn trước, đã trở thành người chinh phu, làm một bóng mờ bên kia dòng sông ở màn hoạt cảnh sau.

Đông Hà bỏ lại hậu trường mảnh khăn nâu và chiếc áo tứ thân, len đám đông chạy ra chỗ ba ngồi. Ba đưa tay vẫy vẫy. Đông Hà vuốt những giọt mồ hôi trên trán, cười với ba:

- Ba! Được không ba?
 - Hay lắm! Con ngâm thơ tuyệt diệu, mà làm động tác cũng thật khéo.
- Đông Hà nói trong khi vịn vào lưng dựa của chiếc xe lăn ba ngồi:
- Lần đầu tiên con ca hát ngoài trời, trước nhiều khán giả lạ, con run quá!
 - Ở trên kia, con thấy ba không?
 - Có lúc con thấy. Có lúc con mờ cả hai mắt.
 - Sao vậy?
 - Vì đèn chiếu sáng quá. Ba, ba có thấy bến sông giống như thật không?

Giọng ba nghe ấm:

- Ừ, giống thật. Mà người tráng sĩ đứng đó cũng thật oai hùng.

Đông Hà sung sướng khoe:

- Bạn con đó!

Ba cười. Trên kia, Mùi Hương và Xuân Lý đang song ca một bản vui. Những tiếng vỗ tay rập theo nhịp đàn. Đường như ba không chú ý nghe. Ba lim dim mắt đón nhận xung quanh ba cái không khí mát mẻ của một đêm thoải mái. Ba đang nhìn ngắm trời cao vời vọi. Chắc một quãng đời thanh thang đang trở về tâm não.

Đông Hà gọi:

- Ba!
- Chi đó con?
- Dì Niệm...dì Niệm có đến thăm ba lần nào nữa không?
- Có, hôm kia.

Đông Hà ấp úng:

- Ba! Dì ấy có nói gì với ba không?

Ba đáp rất thản nhiên:

- Nói gì à? Nói rất nhiều. Chuyện của hai người bạn già... cũng lắm cảm như chuyện của trẻ con.
- Ba chưa già...

Ba cười chế nhạo:

- Chừng nào mới gọi là già hử con?
- Con không muốn nghĩ là ba đã già. Dì Niệm cũng vậy, dì ấy rất dễ thương.

Ba nói lảng đi:

- Dì Niệm sắp ra Trung.
- Con biết.
- Sáng mai dì ấy lên máy bay rất sớm.

Đông Hà cúi đầu, không biết nói gì hơn nữa. Tự nhiên ba nắm lấy tay Đông Hà, nói như an ủi một đứa bé:

- Đông Hà, ba muốn con hãy vui vẻ lên, và luôn luôn học hành chăm, giỏi, là ba mừng rồi.

Ba thở dài:

- Đừng nghĩ đến dì Niệm nữa nghe con!
- Ba, ba nhớ mẹ?

Ba cười chua chát:

- Nhớ chứ! Nhớ và đau khổ hết đời. Nhưng mẹ con đã muốn yên với một cuộc sống khác. Hãy để yên như vậy. Con hãy sống cho con.

Đông Hà rưng rưng:

- Con sống cho ba nữa.

Ba nói hơi lớn:

- Đừng “đọc diễn văn” nữa, Đông Hà! Bạn con tới kìa!

Đơn xuất hiện trước mặt hai cha con. Đông Hà vẫn còn đang vịn chiếc xe lăn. Đơn cúi đầu chào:

- Thưa bác.

Ba mỉm cười chào lại. Đơn đang nghĩ gì về ba, người tàn tật ngồi trước mặt Đơn? Một người như bao nhiêu người cư ngụ trong Khu Tê Liệt? Một người không quen mà Đông Hà đang đến trò chuyện, han hỏi vu vơ? Đã đến lúc không còn phải giấu Đơn điều gì nữa. Đã có một dịp để bạn bè của con được biết ba của con, thật tự nhiên, không ngần ngại, không rào đón. Đông Hà nói nghe thật cứng:

- Đây là ba của Hà.

Không một chút ngạc nhiên, Đơn nói:

- Đơn biết bác rồi!

Ba cười rất hân hoan:

- Ba cũng biết Đơn rồi!

Đông Hà ngơ ngác... Trên sân khấu, đôi song ca vừa dứt tiếng. Khán giả vỗ tay nghe rào rào. Đông Hà tưởng như những tiếng vỗ tay đó là lời chào mừng cho một cuộc hội ngộ nơi đây. Ba nhìn Đơn rồi nhìn Đông Hà. Ba cười.

Đơn nói:

- Thưa bác, cháu xin phép bác cho Đông Hà ra kia một chút, vì có người bạn cần gặp Hà.

Ba gật đầu:

- Đi đi con!

Đông Hà cúi xuống:

- Ba vẫn ngồi ở đây nhé!

- Ừ, ba sẽ coi đến hết chương trình.

- Con trở lại ngay, con đưa ba vô nhà.

Đơn chào ba rồi cùng Đông Hà đi ngược về phía sân khấu. Một màn vũ đang được học sinh hai trường nam, nữ trình diễn. Diễm Phúc đứng bên cạnh bục gỗ, hỏi ngay khi gặp bạn:

- Đông Hà, lựa cho tao một bài để hát trong khi các bạn sửa soạn màn kịch.

- A! Có vụ đó nữa hử?

- Ủ, chẳng lẽ bắt khán giả chờ đợi? Tao đang quỳnh, không còn nhớ một bài nào.

Đông Hà nói ngay:

- “Hãy đi cùng nhau” nhé! Bản ấy hợp lắm.

Diễm Phúc chịu liền và chạy đi lấy tập nhạc.

Đơn rủ Đông Hà đi vòng ra phía sau sân, chỗ đang nấu nồi chè. Lửa đang xa bập bùng. Đông Hà nghe rõ tiếng cùi reo lách tách. Hai đứa đi chậm lại. Ở đây không có bạn bè xung quanh. Chỉ có vài nữ sinh ngồi bên bếp lửa trò chuyện với nhau, thật xa. Chỉ có một chút ánh lửa làm thấy rõ mặt nhau. Đêm hầu như sắp khuya. Không gian êm đềm và cả bầu trời cũng thật dễ thương.

Đông Hà lên tiếng trước:

- Cho Hà hỏi Đơn một chuyện.

- Hà hỏi đi!

- Đơn đã... biết ba của Hà rồi?

- Ủ.

- Làm sao... làm sao Đơn biết?

- Diễm Phúc kể hết cho Đơn nghe. Đông Hà đừng giận Diễm Phúc nhé! Chính vì Đơn thắc mắc, Đơn tìm hiểu. Đơn không muốn thấy Hà lo buồn một mình.

Đông Hà thở ra:

- Nhưng hôm nay Hà cũng đã giới thiệu ba của Hà với Đơn rồi.

- Cũng không còn gì phải buồn nữa, Hà nhỉ! Gặp lại bác, chắc Hà vui lắm?

- Có, Hà vui lắm chứ!

Rồi lặng yên, Đông Hà nghe rõ tiếng chân của mình và tiếng chân của Đơn trên cỏ khô. Nỗi lo sợ từ bao nhiêu ngày nay bỗng như đã tan biến. Đông Hà cảm thấy tâm hồn an ổn thư thái. Đêm như đang thì thầm với muôn vật xung quanh những lời ngọt ngào. Tiếng của Đơn cất lên như hòa vào đêm:

- Đông Hà!

- ...

- Đông Hà cho phép Đơn được đến thăm bác thường xuyên, giống như Hà vậy nhé!

- Đơn tốt quá!

- Hà đừng khách sáo với Đơn nữa. Hà không nhớ là đã hứa xem Đơn như một người bạn thân hay sao?

- Có, Hà đã hứa... Nhưng đối với Đơn, Hà có xứng đáng là bạn của Đơn không?

- Có. Hơn thế nữa, Đơn... rất thương Đông Hà...

Tiếng của Đơn đã thật sự tan loãng vào đêm. Đông Hà cúi đầu lặng yên, lòng nao nao và nghe hai mi nặng nặng. Thật như thế, những lúc vui, quả tình người ta rất muốn khóc.

Hai đứa dừng lại trước đồng củi đang cháy đỏ. Đơn chỉ vào đó, rồi nói:

- Hà nghĩ sao, nếu đêm nay hai trường tụi mình kéo ra đây làm lửa trại?

- Ý kiến của Đơn hay lắm.

- Những người khán giả của mình sẽ được mời ra đây, sinh hoạt chung và ăn chè.

Đông Hà náo nức:

- Hà sẽ mời ba của Hà tham dự nữa. Chắc ba thích lắm.

Hai đứa trở lại nơi đang trình diễn văn nghệ. Màn vũ đã kết thúc. Một nam sinh ló đầu ra, gặp Đơn bèn kêu:

- Đơn! Đơn! Vô đàn cho chị Diễm Phúc hát nè! Mày đi đâu vậy? Báo hại tao đàn mỏi cả tay.

- Đàn mà mỏi tay, rõ công tử!

Rồi Đơn quay lại, nói với Đông Hà:

- Hà đứng đây xem Diễm Phúc hát nhé! Chút nữa còn màn kịch chót, tụi mình chỉ phải hợp ca ở phần cuối vở kịch. Hà đứng đây, đừng đi đâu hết, để Đơn dễ tìm nhé!

Đông Hà đứng rất gần sân khấu, bên một gốc cây to. Tiếng giới thiệu của cô Thoa rõ và trong. Trên kia Diễm Phúc đang bước ra. Ai mà nhận ra được đó là cô bé đã giả trai trong màn dân ca đầu tiên của trường nữ. Bây giờ Diễm Phúc mặc áo dài trắng, cột hai đuôi tóc bằng hai dây nơ đỏ. Ở đây, Đông Hà thấy Diễm Phúc có vẻ hơi run vì sắp hát một bài không định trước. Đông Hà mỉm cười khuyến khích, tưởng như thể trên sân khấu Diễm Phúc nhìn thấy được mình. Giọng hát Diễm Phúc cất lên ngọt ngào.

Lời nhạc Trịnh Công Sơn đậm đà, mời gọi:

- *“Ta hãy đi cùng nhau
Đến trước từng căn nhà
Hỏi thăm từng anh lính
Mới về từ rừng xa
Ta hãy đi cùng nhau
Đến trước từng căn nhà,
Hỏi thăm từng người mẹ
Hỏi thăm từng người cha...”*

Đông Hà nghe một tiếng trẻ nhỏ nũng nịu, bèn nhìn sang bên cạnh. Trên chiếc xe lăn, người thương phế binh ngồi đó với một đứa con trai nhỏ trên lòng. Ông cụt cả hai chân. Một người đàn bà ngồi bên cạnh, trên một chiếc ghế nhỏ, thân nhiên vừa bồng con cho bú vừa say sưa nhìn lên sân khấu. Hai đứa trẻ nữa, quần quít bên xe lăn của ba nó. Người đàn bà nhìn sang nói một câu gì với chồng, rồi hai người cùng cười thật thoải mái. Đứa trẻ nhỏ độ hai, ba tháng, nghe động, dụi dụi cái đầu bé tí xúu vào ngực mẹ, rồi

lại tiếp tục ngủ ngon. Đông Hà nghe một nỗi gì làm cho mình muốn khóc. Đây có phải là gia đình ở căn nhà đầu Khu Tê Liệt không? Căn nhà mà mỗi khi Đông Hà đi ngang đều nghe tiếng trẻ khóc và tiếng ru con vỗ về. Hạnh phúc đó! Nhỏ nhoi mà sao quý báu quá! Chỉ có người ngoài mới nhìn thấy, hay chính người ta cũng đã cảm thấy rồi? Tại sao ba không được hưởng một hạnh phúc như vậy? Tại sao mẹ không giống người đàn bà kia, ở lại bên chồng với một sự chung thủy tuyệt vời? Trong căn phòng của ba, những năm tháng bình thản trôi qua và ba cảm nhận đã mòn mỏi về thân phận. Thân phận dán ba xuống chiếc giường ngục tù và mỗi lần nghe tiếng trẻ khóc bên nhà lảng giềng chắc ba nát cả trái tim. Ba ơi! Con đã nhìn thấy sự thật rồi! Con dù là một kẻ can đảm đến đâu cũng không có can đảm để sống một cuộc đời lặng lẽ đến chán chường như vậy. Ba là con người chứ không phải là thần thánh để phải nằm tu hành với nỗi đau khổ. Vì thế ba đã nghĩ đến sự tự diệt. Đông Hà nghe xót xa cả lòng.

Trên sân khấu, Diễm Phúc bỗng hát thiết tha hơn bao giờ:

- *“Anh hãy đi cùng tôi
Đến mãi tận chân trời
Lặng nghe từ đất mới
Nói thầm về ngày mai
Anh hãy đi cùng tôi
Với chiếc nạng trên người
Đường trăm lời mừng gọi
Sẽ tìm được niềm vui”*

Đông Hà sáng rực mắt lên. Phải nói với ba rằng ba chưa mất niềm tin, ba chưa mất hy vọng. Xung quanh ba vẫn còn những người yêu thương ba. Ba không nhớ gì về khoảng thời gian thơ mộng của ba ở quê nhà sao? Có cậu mợ Phong, có dì Niệm... Sao không ai nói gì với dì Niệm? Cả ba và Đông Hà, sao không nói với dì? Ngày mai dì sẽ lên máy bay sớm... Không thể được. Đông Hà sẽ đến gặp dì, để xin dì ở lại. Phải nói với dì rất thành thật

rằng Đông Hà cần có dì như một vị cứu tinh cho niềm hy vọng của ba. Đông Hà sẽ van xin dì Niệm vui lòng nhận cái hạnh phúc nhỏ nhoi nhưng quý báu của một người bình thường và thủy chung. Cái thời điểm khắc nghiệt của ba đã qua rồi, đã qua thật lâu rồi. Ba phải được sống tiếp tục bằng đoạn đời bình thản. Là tiếng khóc của trẻ thơ. Là tiếng ru của vợ hiền... Giọng Diễm Phúc đang ngân dài để chấm dứt. Cùng lúc với những tràng vỗ tay rào rào vang dội, Đông Hà lách mình qua những hàng xe lăn để trở lại chỗ ba ngồi.

Không còn thấy ba ở đó. Chỉ có Len đang vỗ tay say sưa. Đông Hà hỏi:

- Anh Len, ba tôi đâu?

Len ngơ ngác:

- Tui đâu có biết.

Đông Hà ngạc nhiên:

- Hồi này ba tôi ngồi ở đây mà! Chứ không phải anh đưa ba tôi về ngủ sao?

- Không. Tui ra góc này đứng coi cho rõ, từ lúc cô đó mới bắt đầu hát. Tui đâu có thấy ông Thư.

- Như vậy là ba tôi đã về một mình hả?

- Chắc vậy.

Đông Hà lẩm bẩm:

- Vô lý. Hồi chiều ba tôi đã ngủ thật nhiều rồi. Ba hứa ở lại xem hết chương trình mà! Sao vậy?

Len nói:

- Tui về giăng mùng cho ông ghen!

Đông Hà xua tay:

- Không. Anh Len ở đây xem kịch đi. Để tôi...

Rồi Đông Hà đi nhanh về phía dãy nhà ba ở. Ba đã lăn xe về một mình khi chưa có ai rời khỏi khoảng sân nhộn nhịp ấy. Không một căn nhà nào có ánh đèn. Ở đây chỉ còn nghe vọng lại tiếng nói trong micro thật nhỏ và loãng. Không gian tĩnh mịch nặng nề. Ba về làm gì trong căn nhà quạnh hiu

ấy? Ngồi sững nhìn bóng tối hay gục đầu nhớ từng mảnh kỷ niệm?

Một ý nghĩ hiện đến trong đầu làm Đông Hà giật mình. Rồi hoảng hốt, Đông Hà chạy thật nhanh. Qua chiếc cầu nhỏ bắc ngang nương nước, vào đến mái hiên chung cho cả dãy nhà. Một tiếng súng nổ làm đôi chân khựng lại, làm xé nát trái tim nhỏ bé. Chỉ một mình Đông Hà nghe. Chỉ một mình Đông Hà biết. Trong một khoảnh khắc bỗng như có hàng ngàn đợt sóng ác nghiệt đổ xuống đầu, bọt trắng xóa làm Đông Hà mờ hết cả mắt và có muôn tiếng rền rĩ, kêu than, khóc lóc, lẫn với tiếng chuông nhà thờ đổ, tiếng mõ khua trong chùa làm ù hai tai. Cảm giác như đã mất hết. Ta sắp hóa thành đá... Nhưng ba ơi, tại sao lại phải như thế? Tại sao lại chấm dứt một đời? Con chưa nói với ba, chưa nói với dì Niệm điều gì. Ba phải sống để cho con khoe với bạn bè, để cho con hãnh diện. Ba tôi là ông Lê Văn Thư, trong hàng triệu Lê Văn Thư của đất nước. Ba tôi dù là đại tướng hay chỉ là một người lính bình thường, cũng xứng đáng cho tôi ngược mặt hãnh diện vì đã có lần ba tôi ngã xuống gửi máu xương da thịt cho đất. Ba ơi! Tại sao lại phải như thế?

Đông Hà đập đùi đùi vào tấm cửa sơn xanh. Cửa mở ra, nhưng Đông Hà đã ngã xuống.

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Đông Hà

Chương 5 (Chương kết)

Mười tám ngọn nến được thắp sáng lên.

Ánh lửa hiền dịu lung linh. Tiếng sập gập nóng kêu lách tách như những lời hân hoan. Đông Hà nhắm mắt lại, trí tưởng tượng làm tâm hồn xao động. Những giấc mơ hãi hùng trở về. Kỷ niệm lóng lánh như sương, mịt mờ như khói. Nỗi chết, niềm thống khổ làm Đông Hà tưởng như đang sống trong một tuổi nhỏ ngậm ngùi.

- Đông Hà, tới đây con!

Tiếng gọi sau lưng, nhẹ và ấm áp, làm Đông Hà mở mắt. Rồi quay lại, Đông Hà bước vài bước, đến bên giường. Trên đó ba đang ngồi, như bao ngày vẫn ngồi. Gương mặt ba bình thản và thoải mái. Có phải ba bằng xương bằng thịt đây không? Đông Hà còn bàng hoàng. Nhưng sự thật là ba vẫn còn sống với con. Ba vẫn còn là một thực thể. Đông Hà ngồi xuống chiếc ghế nhỏ, chiếc ghế mặc nhiên đã là của mình rồi. Ba mỉm cười, hỏi:

- Con không đợi Đơn sao?

- Đơn sắp đến. Con thắp đèn trước. Đơn không bao giờ trễ hẹn. Các bạn con cũng sắp đến.

- Con nghĩ gì mà hồi này ngồi thờ người ra vậy?

Đông Hà chớp mắt:

- Dạ... không. Con đang nóng lòng chờ món quà của ba.

- À ra vậy. Quà của ba đây!

Ba vói mở hộc bàn lấy ra một gói nhỏ, đẹp, đưa cho Đông Hà. Đông Hà cầm lấy, tay run run và nghe lòng hồi hộp lạ kỳ.

- Con mở ra bây giờ ghen ba!

- Ủ, tùy con.

Đông Hà tháo lớp giấy gói bên ngoài. Quà của ba cho con là đây: quyển nhật ký quen thuộc của ba. Viên đạn đêm đó đã xuyên thủng mấy trăm trang giấy, làm một dấu tích kỳ lạ. Đông Hà ôm quyển nhật ký vào lòng. Tự nhiên nước mắt ứa ra. Không còn gì để đo lường niềm sung sướng của ta trong lúc này nữa đâu! Đông Hà muốn ôm lấy ba, khóc òa lên, hay hét to lên để cho ba thấy nỗi tuyệt vọng đã đột biến thành nỗi hân hoan, và những giấc mơ quái đản đã được thay bằng khúc hát ngọt ngào. Nhưng Đông Hà ngồi yên ở đó. Thôi, hãy để cho hạnh phúc ngấm dần vào từng thớ thịt, từng lóng xương, đến tận cùng của cảm giác. Ba vẫn còn đó, là còn tất cả. Lòng ba đã muốn vậy. Không cần đến phép tiên. Không cần ai khuyên bảo.

Ba nói, như một lời giới thiệu:

- Đây là quyển nhật ký của ba. Gọi là nhật ký, nhưng ba viết không liên tục. Ba chỉ viết khi nào đầu óc ba tràn đặc những ý nghĩ mà không biết nói với ai.

Ba ngừng một lát, rồi giọng ba hơi cao lên:

- Từ nay ba không viết nữa. Vì ba đã có Đông Hà, để cho ba nói chuyện, kể lể những điều mà ba nghĩ, phải không con?

Đông Hà gật đầu. Ba ôm trán như muốn đuổi hết những ý tưởng muộn phiền đi...

- Vả lại, trong quyển nhật ký này, hầu như ba chỉ viết quanh quẩn một ý nghĩ...

- Ý nghĩ tự diệt?

Ba giật mình:

- Con đã biết?

- Dạ. Con đọc gần hết những trang sách. Con sợ hãi quá! Lúc nào con cũng bị ám ảnh cái ngày ba chết. Con tìm hết cách để ngăn cản ba một cách âm thầm.

- Nhưng con không ngờ là ba còn một khẩu súng?

Đông Hà cúi đầu. Nếu đêm đó, viên đạn không phải xoi lủng những trang

giấy mà là giúp ba thực hiện sự chấm dứt một đời ...? Ngay lúc ba mở cửa ra, ba gọi Đông Hà một cách hoảng hốt, Đông Hà vẫn không tin là có ba trước mặt. Nỗi kinh hoàng làm Đông Hà quy ngã trên ngưỡng cửa, không dậy nổi. Nghe ba gọi như nghe tiếng thình không xa lắc. Ngỡ ba đã tan thành nước, đã loãng thành mây. Ba cầm một khẩu súng nhỏ. Khẩu súng ấy ba được quyền cất giấu để tự vệ, nhưng có bao giờ Đông Hà nghĩ đến?

Ba nói, giọng xúc động:

- Ba còn một viên đạn chót trong khẩu súng này. Ba cất súng thật kỹ dưới gối. Thật không ngờ là ròng rã mấy năm nay ba có ý nghĩ để dành viên đạn cuối đó để chấm dứt cuộc đời buồn thảm của ba. Bây giờ ba mới cảm thấy ghê sợ nếu một ngày nào ba tự ý bỏ con mà đi. Ba đã thấy rồi, mười tám tuổi, chưa phải là con đã khôn lớn. Con có đầy đủ can đảm, nghị lực và tình cảm để sống, nhưng không có nghĩa là ba có quyền bỏ mặc con một mình, chống chọi một mình.

Đông Hà ghen ngào:

- Con sẽ ngã xuống nếu không có ba.

Đông Hà run run vuốt trên bàn tay khô cằn của ba. Ba yêu mến! Chỉ có lòng ba mới quyết định kéo dài thêm cuộc đời vì con.

Ba nói tiếp:

- Trước cái đêm mà con tổ chức buổi văn nghệ một hôm, ba vẫn còn mang ý định của ba. Dì Niệm đến thăm ba lần cuối trước khi ra Trung. Hai người bạn già nói chuyện với nhau thật ít. Dì Niệm có nhắc đến những trường hợp hủy mình, nhưng ba chứng tỏ cho dì Niệm thấy rằng ba đang rất yêu đời, rất ham sống. Rồi thôi, dì Niệm từ giã ba. Ba biết người phụ nữ ấy là một người rất đáng quý, chấp nhận một cuộc sống vị tha, rộng rãi và thanh khiết. Mãi mãi hình ảnh của dì Niệm sẽ không mờ nhạt trong lòng ba. Ba nhìn Đông Hà, mỉm cười, hỏi:

- Con có cho phép không, Đông Hà?

Ba quả thật là trịnh trọng khi nói đến tình cảm. Đông Hà gật đầu, và nghĩ đến hình ảnh một dì Niệm giờ đây đang tiếp tục sống với cái lý tưởng cao đẹp của một người đàn bà nhân ái, bao dung.

Ba nói thật trầm:

- Nhưng Đông Hà, con có biết vì sao ba quyết định gạt bỏ ý muốn tự diệt của ba không? Dì Niệm đi rồi, ba trở lại với con người khắc khoải của ba. Nhưng cùng hôm đó, Đơn đã tới đây. Sự hiện diện của Đơn làm ba giật mình nghĩ đến một điều...

Đông Hà ngạc nhiên:

- Đơn đến đây gặp ba? Ba nghĩ điều gì?
- Tình yêu. Không phải của ba, của mẹ con hay của dì Niệm. Không phải của những người già. Mà là của bọn trẻ, của con.

Đông Hà mở to hai mắt nhìn ba như vừa nghe thấy một điều kỳ lạ. Tình yêu! Tình yêu là gì? Ba thấy gì ở Đơn, ở con?

Ba nhìn thẳng vào hai vì sao đó, nói thật hân hoan:

- Đơn chỉ đến thăm ba, tự giới thiệu, và nói nhiều về con. Ba đã sống qua thời trai trẻ, nên ba hiểu rõ tâm trạng của Đơn. Và... cái đêm văn nghệ đó, ba nhìn theo con và Đơn, ở đằng xa, hai đứa đi với nhau về phía ngọn lửa hồng, ba xúc động quá đỗi. Ba muốn sống để thấy tình cảm của con biến thiên. Cái điều quan trọng mà những người lớn lại thường vô tình không nghĩ đến, là tình cảm của bọn trẻ. Tình yêu đã làm ba ray rứt cả đời, thì thật vô lý khi ba không chia sẻ với con nếu con gặp được một tấm lòng chân thật, hay nếu đau đớn vì va chạm với sự man trá.

Đông Hà rưng rưng muốn khóc. Ba đã thấy trước những điều mà ta chưa thấy. Đông Hà chỉ xao xuyến một chút mỗi khi tưởng tượng có Đơn trước mặt, đang giở kính ra nhìn mình bằng đôi mắt thương mến, mỗi khi thấy Đơn đứng chờ dưới cây Còng, mỗi khi Đơn an ủi, lo lắng. Chưa cảm thấy gì hết. Tình yêu... là thế nào? Là như thế chẳng? Nhẹ nhàng như một đám mây trắng? Bàng bạc như tơ, như khói thuốc? Hay sẽ dữ dội như một đám cháy rừng? Tình yêu là gì? Làm cho lòng người thoải mái, hân hoan, thanh khiết, cao thượng hay khiến cho ta đau khổ, thất vọng, xấu xa, ích kỷ?... Nhưng ba đã thấy rồi.

- Nghĩ gì đó, Đông Hà?
- Dạ không, ... ba nói tiếp đi ba.
- Nói tiếp hử? À... ba nghĩ rằng con, cũng như Đơn, đều còn nhỏ lắm,

trẻ lắm. Tình cảm của các con đẹp lắm. Nhưng một bông hoa đẹp cần phải được vun bón. Tình cảm đẹp cần phải được xây dựng trên những căn bản vững vàng. Con biết là gì không? Đó là tình người, là lý tưởng và sự thủy chung.

Len xuất hiện từ cửa sau. Ba nghe động, quay lại rồi nói:

- Len! Cho chú xuống xe dùm một chút.

Len giở tấm chăn, bế ba xuống ngồi vào xe lăn, rồi đắp tấm chăn lên chân ba. Đông Hà rút nước mắt. Ba đang nổi tiếp một cuộc chịu đựng vĩ đại, không có tiếng than, không có tiếng thở dài, mà bằng một nụ cười.

Ba cười thật, và nói với Đông Hà:

- Con thấy không? Len nó làm được những việc mà một đứa con gái như con không thể làm. Con hãy gắng học hành, giúp đỡ cậu mợ và mai sau đền ơn cậu mợ bằng cách nuôi dạy hai em của con.

Đông Hà đẩy xe đến gần cửa sổ.

Buổi sáng ở khu trại êm đềm vô hạn. Bên kia đường, một người đàn bà trẻ đang đẩy xe cho chồng. Ba nói thật buồn ngủ:

- Những người tàn phế có một điều đau khổ lớn nhất, đó là trước tiên họ đánh mất hình ảnh của chính họ. Nhưng họ sống được là nhờ những niềm an ủi xung quanh. Người kia sống được là vì có vợ anh bên cạnh. Còn ba, ba không còn cần thiết hạnh phúc của ba nữa. Ba sống vì hình ảnh của con, vì sự thanh khiết của một tuổi trẻ, của một tình yêu. Ba đang cảm thấy là ba chưa già. Ba còn nhiều ước nguyện lắm. Sau này, khi Đông Hà thành đạt theo như ba mong muốn, cha con ta sẽ về thăm quê ba. Con biết nơi nào không? Đông Hà. Ừ, nơi đó cũng mang tên Đông Hà như con. Ba sẽ dẫn con đến ngôi trường mà ba học lúc còn để chỏm. Ba sẽ chỉ cho con thấy căn nhà của ông bà nội. Còn nữa, Đông Hà! Có một khúc sông rất êm đềm, con ra đó, sẽ thấy cả một thời thơ ấu của ba. Chưa hết, khi về quê, con phải tập nói cho quen giọng địa phương. “Con trâu” thì nói là “*côn tru*”, “ông Lý Toét” thì nói là “*ôn Lý Tuất*”, ghen Đông Hà!....

Ba nói không biết mệt, nói say sưa như một văn sĩ. Năng xuống chan hòa

trước mái hiên. Đông Hà hình dung thấy trước mặt một chiếc tàu hỏa, thấy mình đi qua những rừng dừa, những rừng cau, những đồng lúa xanh ngợp mắt. Và ở một con suối, hay ở một khúc sông, hai cha con dừng lại. Mặc cho tàu hỏa chạy đi, sẽ có chuyến khác đến đón, ba dẫn Đông Hà băng qua dòng nước. Nước xô đẩy những chướng ngại vật. Nhưng ba đã qua được bên kia bờ.

Tân Định, Sài Gòn

Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

*BQT VNTQ xin chân thành cảm ơn tác giả Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh
đã gửi đến truyện Đông Hà nhân dịp Lễ Từ Phụ .*

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: **Nguyễn Kim Vy**.

Đánh máy : Cam Li Nguyễn thị Mỹ Thanh

Nguồn: VNTQ - Cam Li Nguyễn Thị Mỹ Thanh

Được bạn: NHDT đưa lên

vào ngày: 18 tháng 6 năm 2007